РІК ЗАЛОЖЕНЯ 1893.

"СВОБОДА"
"LIBERTY"
виходить три рази на тиждень
вівторок, четвер і суботу,
видає
„УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ"
83 GRAND ST., JERSEY CITY, N. J.

Всі листи, моні-ордери і чеки треба виписувати на адресу „SVOBODA".

СВОБОДА

ESTABLISHED 1893.

"SVOBODA"
("LIBERTY")
the Ukrainian Newspaper
published three times a week
Tuesday, Thursday and Saturday,
by Ukrainian National Association
at 83 GRAND ST., JERSEY CITY, N. J.

The best advertising medium.
Rates furnished on application.

Урядовий орган Українського Народного Союза -- "SVOBODA" -- Official organ of Ukrainian National Association.

РІК XXIII. ДЖЕРЗИ СІТИ, Н. ДЖ., четвер 15-го цьвітня 1915. Ч. 43. VOL. XXIII. JERSEY CITY, N. J., Thursday, April 15, 1915. N. 43.

РОСІЙСЬКА ВИПРАВА НА КАРПАТИ СПИНЕНА.

Австрійсько-німецька армія випирає Москалів з Бойківщини.

Російська боєва лінія в Бескидських горах проломана.

Німці відновили боротьбу в російській Польщі.

В ГАЛИЧИНІ І НА БУКОВИНІ:

НІМЕЦЬКО-АВСТРІЙСЬКІ ВІЙСКА ВИПИРАЮТЬ МОСКАЛІВ В ТУРЧАНЩИНІ І СКІЛЬЩИНІ. — РОСІЙСЬКА АРМІЯ В ЗАХІДНІЙ ГАЛИЧИНІ ЗАГРОЖЕНА.

АМСТЕРДАМ, Голяндія (через Лондон), дня 13. цьвітня. — Австрійсько-німецькі війска, котрі стоять на північ від карпатського переходу коло Ужока (турчанський повіт) і трохи дальше на схід, — на північ від Тухольки (скільський повіт), **перейшли до сильного наступаючого походу проти російських становищ і через те змусили Москалів до відвороту в Лупківськім переході** (на полудне від Сянока).

Біля переходу коло Ужока (Турчанщина) три німецькі корпуси (120.000 війска) вдарили в минулу пятницю на російські становища і здобули приступом важні гірські верхи. Тепер прийшло там до нових завзятих битв, які доси були корисні для німецького оружя, але покищо ще не скінчені.

Дальше на схід (у Скільщині) осягнули австрійсько-угорські війска важні здобутки. Вони посунули ся на доволі значнім просторі наперед в напрямі до зелізничого шляху, що веде до міста Стрия. Взяли вони там вчера 800 Москалів в полон.

Коли Німцям і Австрійцям вдасть ся тепер в тих місцях (в Турчанщині і Скільщині) **посунути ся дальше наперед і виперти з тих околиць Москалів на північ, то в короткім часі прийде конець російській виправі в західній Галичині. Будуть вони мусіли втікати з угорської сторони, на яку вони переправили ся Дуклянським переходом, а опісля усунути свої війска із західної Галичини.**

На полудне від Дуклянського і сусідного Лупківського переходу австрійсько-німецькі війска перейшли вже також до наступаючої виправи проти Москалів. Прогнали вони Москалів з кількох їх корисних становищ на гірських верхах і притім взяли їм кількасот жовнірів до неволі. Одначе мимо того Москалі там ще мають доволі корисні гірські становища, за які ще оба середно-европейські союзники (Німці й Австрійці) мусіти-муть зводити завзятий бій.

ВИПРАВА МОСКАЛІВ НА УГОРЩИНУ ЗДЕРЖАНА. — ЇХ БОЄВА ЛІНІЯ В КІЛЬКОХ МІСЦЯХ ПРОЛОМАНА.

ВАШІНГТОН, Д. К., дня 14. цьвітня. — Тутешна австро-угорська амбасада одержала нині телеграфічно отсю урядову відомість з міністерства війни у Відни:

Російський наступаючий похід в Карпатах здержано.

Відпорними нападами австрійських і німецьких війск проломано в кількох місцях російську боєву лінію в західних Карпатах.

З уваги на те російська виправа на Угорщину, яку вони зачали по занятю Перемишля, не повела ся і Москалі тепер спинили всякі бої.

РОСІЙСЬКА НЕВДАЧА В КАРПАТАХ.

ВІДЕНЬ (через Амстердам і Лондон), дня 14. цьвітня. — **Небезпека російського наїзду на Угорщину, оскільки вона взагалі була, вже усунена.**

Російські війска намагали ся три тижні дістатись через Карпати на Угорщину, одначе потерпіли повну невдачу.

Потверджує се слідуюча урядова оповістка, яку нині оголосив заступник шефа ґенерального штабу Гефер:

Російський наступаючий похід в Карпатах, який зачали Москалі по упадку Перемишля, вже цілком спинено.

У Сьвітлий тиждень Москалі напирали завзято на австрійські становища на угорськім боці коло ріки Ондави і Ляториці (на полудне від Дуклянського переходу), але сї їх напади скінчили ся невдачею, а инших переходів не могли вони здобути.

МОСКАЛІ ПОВОЛИ ПРИЗНАЮТЬ СЯ ДО СКРУТНОГО ПОЛОЖЕНЯ В ГАЛИЧИНІ.

ПЕТРОГРАД, столиця Росії (через Лондон), дня 13. цьвітня. — Виправа російських війск через Карпати на угорську долину викликала велику рухливість неприятельської армії в ріжних місцях.

Наші (російські) війска відбили відпорні напади австрійських війск і загрожують їм проломанєм їх боєвої лінії (ще добре, що лише загрожують!).

Коло Ростіцького переходу (се малий другорядний перехід між Лупковом і Ужоком) і в напрямі на місто Стрий напирають австрійсько-німецькі війска з великим завзятєм і силою, бо одержали значні підмоги. **Цілию сих рухів є проломити нашу** (російську) **боєву лінію в Бескиді та не допустити там нових російських війск, які машírують зі східної Галичини.**

Загально кажучи, стрічає наша (російська) **виправа поважні перепони у Східнім Бескиді.**

В инших місцях карпатської боєвої лінії Австрійці намагали ся тільки **не допустити до получення російських війск, котрі воюють в ріжних частях боєвої лінії.**

Як бачимо з тої телеґрами, то російська військова управа вже знова починає „спускати з тону".

Від початку війни було так, що „мельдунки" російського ґенерального штабу ішли до гори щораз висше, а як дійшли вже до певної висоти, зачинали опадати.

Були вже кілька разів такі відомости з Петроґраду, що австрійська армія вже знищена. Потім та знищена армія приходила поволи до себе і Москалі уступали перед нею. Опісля знова була австрійська армія цілком зломана, але за якийсь час знова якось повставала і т. д.

По здобутю Перемишля були, вправді не урядово, але були — такі телеграми з Петроґраду:

„Нова російська виправа на Угорщину покаже, чи ще австрійська армія має брати участь у війні чи ні".

Або: „Столиця Угорщини скоро впаде в руки російської армії. Мадяри, не хотячи до того допустити, просять Росію о окремий мир з Угорщиною".

Гарні звороти — на папері, але на ділі воно трохи инакше виглядає і Москалі, дійшовши до вершка своїх паперових успіхів, зачинають, як бачимо вже з повисшої телеґрами, по трохи спускати.

Вже позволяють Австрійцям не лише брати участь у війні (видно цар не є такий лихий чоловік, як його малюють!), але навіть не боронять їм ставити сильний опір російській виправі на Угорщину, а навіть намагати ся проломити російську боєву лінію, щоби відгородити російську східно-галицьку армію від західно-галицької.

Ще трохи, а Росія зачне застановляти ся над собою, чи ще має брати участь у війні чи ліпше зложити оружє.

ЯК МАДЯРИ ПРОСЯТЬ МОСКАЛІВ О МИР.

ЛЬВІВ, Галичина (через Петроград і Лондон), дня 13. цьвітня. — Сюди прийшли відомости, що російська армія в Бескидських горах (Лемківщина і дальше на схід Бойківщина) іде наперед (але на північ!). Коло Дуклянського переходу, як доносять вісти, змусили російські війска австрійську армію до відвороту (але також на північ!).

Угорські війска ставлять російським війскам надзвичайно завзятий опір на цілій лінії. Їх завзятє і видержимість у тяжких битвах хвалять високо російські офіцири.

Недавно були телеграми з Петроґраду, що Мадяри такі вже ослаблені і упавші на дусі, що просять Москалів о окремий мир з Угорщиною. Такі вісти встидають ся подавати російське міністерство війни і тому їх поважні ґазети не друкують, лише беруть їх американські „фонипейперс" та кацапські ґазетки і польські, що залицяють ся до царської нагайки.

Повисша телеґрама зі Львова, вислана також Москалями, показує, як то ті безсильні й упавші на дусі Мадяри просять Росію о мир.

Видно, що Москалі хотіли би, аби їх хтось просив о мир, але вкінци, як їм сприкрить ся чекати, стануть вони чемнійші і відай таки самі попросять о мир.

БИТВИ НА БУКОВИНСЬКО-РОСІЙСЬКІЙ ГРАНИЦИ.

ПАРИЖ, столиця Франції, дня 14. цьвітня. — До тутешної ґазети „Пті Парізіян" доносить воєнний кореспондент з Букарешту, столиці Румунії, що на буковинській граници кипить завзята битва.

Коло Боян (місточко Бояни лежить по лівім березї ріки Прута, недалеко російської границї) Австрійці вислали проти Москалів два панцирні поїзди (зложені з зелізних, опанцирених возів з гарматами і скорострільними машиновими карабінами). Москалі приняли їх сильним гарматним огнем. Один поїзд всьпів втікнути, а другий імовірно Москалі знищили.

Австро-угорські війска, які ішли за тими поїздами, виконали два сильні напади, але Москалі імовірно відперли їх.

В РОСІЙСЬКІЙ ПОЛЬЩІ:

НІМЕЦЬКІ ПОБІДИ В РОСІЙСЬКІЙ ПОЛЬЩІ.

БЕРЛІН (бездротна телеґрама до Сейвіл, Л. Ай.), дня 13. цьвітня. — Головна управа німецької армії оголошує отсе оповіщенє східної німецької головної кватири:

Німці вдарили в російській Польщі на російські становища на схід від Маріямполи і **полонили там 1350 російських жовнірів і 7 офіцирів.**

На північний схід від Ломжі кидали Москалі бомби при помочи метавки, але ті бомби не вибухали, а видавали тільки з себе убиваючі ґази.

НІМЦІ ЗНОВА ОСТРІЛЮЮТЬ РОСІЙСЬКУ КРІПОСТЬ ОСОВЕЦ.

ЛОНДОН, столиця Анґлії, дня 14. цьвітня. — З Петроґраду, столиці Росії, прийшла нині отся півурядова відомість про воєнне положенє в російській Польщі:

В неділю, дня 11-ого с. м. цілу днину острілювали Німці з тяжких гармат кріпость Осовец (над рікою Бобром, яка впадає до ріки Нарви, на північний схід від Варшави). Російська артилєрія відповідала гарматами з кріпости й ушкодила одну німецьку гармату.

Німці намагали ся пустити рікою до твердині горіючі дараби (звязані соснові дерева), але ті плетениці затоплено.

Коло Єдвабна були горячі битви піхоти з шанців.

ҐЕНЕРАЛ ҐІНДЕНБУРҐ ЗАПОВІДАЄ, ЩО ВІЙНА СКОРО СКІНЧИТЬ СЯ.

БЕРЛІН (бездротна телеґрама до Сейвіл, Л. Ай.), дня 13. цьвітня. — Знаний італійський воєнний кореспондент Кабазіно Ренда оголосив в італійських часописях свою розмову з ґенералом Ґінденбурґом, командантом німецької армії в російській Польщі.

Наперед сказав полевий маршалок Ґінденбурґ, що він **не вірить, аби Анґлія вспіла зібрати міліонову армію.** Навіть коли би там і вдало ся зібрати міліон людий, то се не буде війско, але купа людий в мундурах. Крім того — говорив він дальше — нема в Анґлії офіцирів і підофіцирів, яких у себе Німеччина придбала поволи, протягом кількох поколінь.

Дальше сказав ґенерал Ґінденбурґ **про російську армію так:**

Російська артилєрія стріляє вправді добре, але марнує амуніцію і нищить гармати.

Піхота російська добра, кіннота лиха.

Російський жовнір взагалі є добрий борець, але його завзятє виходить з його страху і сліпого послуху, а не так як у Німців з патріотизму та зі зрозуміня річи. Москалі богато навчили ся, особливо навчили ся вони копати шанці. Але поза тим нічого вони не навчили ся. Їх чисельної переваги нема що бояти ся, бо се стара історія, що **у війні ніколи не рішає число війска.** Під Таненберґом (коло мазурських озер) Москалі мали тричи стільки війска що Німці, а мимо того понесли вони там таке страшне пораженє.

Свою розмову закінчив ґенерал Ґінденбурґ отсими словами:

Крім того завважуємо тепер богато певних признак, що **Москалі зачинають вичерпувати свої сили.** Недостає їм воєнного матеріялу, а се через те лише, що з початку нищили його з великою розтратою. **З того, як тепер Москалі воюють, видно ясно, що війна вже довго не потриває.**

В НІМЕЧЧИНІ:

МОСКАЛЬ БІЛЬШИЙ ВОРОГ НІЖ АНҐЛІЄЦЬ.

БЕРЛІН (бездротна телеґрама до Сейвіл, Л. Ай.), дня 14. цьвітня. — Велике вражінє викликала статя Теодора Вольфа, головного редактора тутешної ґазети „Берлінер Таґеблят" в якій він пише, що Росія є більшим ворогом Німеччини й Австро-Угорщини ніж Анґлія.

„Російська небезпека — пише він — є далеко більша ніж британська. Коли би обі ті держави по війні заприязнили ся з Росією, то, як вона лишить ся сильною державою, можуть обі середно-европейські держави діждати ся від неї лиш прикрих несподіванок. Від її заборчої політики годі відтягнути її якими-небудь договорами. Видно се хоч би на справі Дарданельського проливу. Анґлія заключила перед кількома роками договір з Росією, щоби відтягнути її від плянів загорнути у своє посіданє Дарданелї, а тимчасом тепер, коли Анґлія вислала свою воєнну фльоту проти дарданельських фортів, в Росії повстало невдоволенє проти Анґлії, що вона вибиває російській державі з рук ключ на Середземне море".

НА МОРИ:

РАБОВАНЄ ПОЧТИ З КОРАБЛІВ.

БАЗИЛЕЯ, Швайцарія (через Париж), дня 10. цьвітня. — **Сюди наспіла відомість, що анґлійські і французькі воєнні кораблї забрали з італійських почтових кораблів 2.300 мішків німецької почти, яка обіймала: листи, переписні листки, гроші, чеки і малі пакунки. Все те було адресоване до заграничних держав.**

Анґлійські і французькі воєнні кораблї мають таксамо поступати з почтовими посилками, які будуть іти кораблями до Німеччини. Се має бути пімста за те, що німецькі підводні лодки топлять анґлійські і французькі торговельні і пасажирські кораблї.

З Анґлії подають також вістку, що анґлійські воєнні кораблї переловили з одного норвеського корабля довірочний лист німецького канцлера Бетмана Гольвеґа до німецького амбасадора у Вашінґтоні ґрафа Беристорфа (цікаво би знати, кілько треба було анґлійських воєнних кораблів, щоби здобути один німецький лист!).

Се рабованє листів, які ідуть з Німеччини і до Німеччини, приносить шкоду не лише німецьким горожанам, але і горожанам инших держав, відки люди мають зносини з горожанами Німеччини. Таких людий, що зносять ся з німецькими горожанами за посередництвом морської пароплавби, є найбільше у Злучених Державах і через те горожани Злучених Держав терплять цілком невинно, бож Злучені Держави не висилали ще ані одної своєї підводної лодки під воду на те, аби топила анґлійські чи французькі воєнні кораблї.

Тому то рабунок почти горожан Злучених Держав є нарушенєм їх свободи і їх права у всесьвітній почтовій комунікації, а також і образою Злучених Держав. Коли би наше правительство мало трохи більше рішучости супроти Анґлії і Франції, то не приймало би спокійно таких образ.

"SVOBODA" (LIBERTY)
the Ukrainian newspaper
published three times a week: Tuesday, Thursday and Saturday by Ukrainian National Association at 83 Grand Street, Jersey City, N. J.

Established 1893.

JOSEPH STETKEWICZ, editor
83 Grand Street, Jersey City, N. J.

ANDREW SAWKA, manager
83 Grand Street, Jersey City, N. J.

Entered as second-class matter March 30, 1911, at the Post Office at Jersey City, N. J., under the Act of March 3, 1879.

SUBSCRIPTION:	ПЕРЕДПЛАТА:
In United States: $2.00 per year, $1.00 per 6 months, 0.75 per 3 months	В Злучених Державах: на рік $2.00, на пів року $1.00, на 3 місяці 0.75
In Jersey City, Canada and other foreign Countries: $3.00 per year, $1.50 per 6 months, $1.00 per 3 months	В місті Jersey City, до Канади і других країв: на рік $3.00, на пів року $1.50, на 3 місяці $1.00
Single copy 3 cents.	Поодиноке число 3 центи.

За кожду зміну адреси платить ся 5 центів.

Адреса: SVOBODA
83 Grand Street, Jersey City, N. J.

Всі моні-ордери і чеки треба виписувати на адресу „Svoboda".

При висиланю замовленя належить долучити моні-ордер або чек.

Число телефону 498 Jersey City.

УКРАЇНСЬКА ДЕРЖАВА.

В німецькій ґазеті „Національ Цайтунґ", яка виходить в Берліні, столици Німеччини, помістив Ернест Басерман, посол німецького парляменту статю п. з. „Українська держава", яку отсе подаємо в цілости у перекладі:

З великим зацікавленем слідить тепер німецька публика за українською справою. Шкода, що се так пізно наступило. Таксамо як доси меньше займали ся російським питанєм, як би сего зріст держави і російських великодержавних стремлінь вимагав. Німецький нарід ще надто звик вичікувати від правительства, щоб воно надавало напрям його політичним думкам. Се буде задачею будучих днів потягнути наш нарід і на тім поли до свобідного думаня, а його увагу звернути на міжнародні справи та на житє-бутє більших і меньших народів.

Кілька літ тому познакомив ся я припадково в якімось голяндськім купелевім місті з одним Українцем. Він розказував мені про кривди і переслідуваня, які приходить ся його народови переживати. Хотів мене тою справою зацікавити, що йому вповні удало ся. З того часу я пильно читав один український місячник, що мене познакомило зі справами того поневоленого народа і я зрозумів українське питанє.

Націоналїстичний рух, який захопив був в послідних роках цілий сьвіт, мав принести розвязку українського питаня, але теперішна війна і роля Росії в ній, відсунули сю справу взад.

Україна, се величезний простір російської держави, на якім живе 30 мілїонів українського народа. Історія України росказує про крovaві боротьби ведені за самостійність української держави з Татарами, Польщею і Московщиною. Гетьман козацький Мазепа, котрий в союзї зі шведським королем Каролем XII. хотів увільнити Україну зпід московського ярма — зістав побитий, а Росія, заволодївши цілою Україною, при помочи найстрашнійших надужить, безправств, тюрми, Сибіри і шибениць, винародовлює Українців, нищить їх культуру і науку. Але не вбила ідеї державної незалежности. Нині вся Україна бажає висвободженя зпід пановання Росії і утвореня самостійної української держави, а ми Німці з цілою прихильностю попирати будемо ті визвольні змаганя українського народа. Російська Україна з великим містом Києвом, з Чорним і Азовським морем на полудни, граничить: на заході з Галичиною і Бесарабією, на півночи з Білою Русию, на сході сягає области Дону. Се чудовий край, де родить ся пшениця і цукрові буряки, де добувають руду зелїзну, каминне і брунатне угле. Над Чорним морем великі пристани, передівсїм Одеса, а на Кримі Севастополь, мають тепер для російської торговлї збіжем велике значінє. Україна се шпихлїр, що живить не лиш своє населене, але ще богато російських центральних губерній, де майже кождого року заглядає голод.

Думка висвободженя України зпід московського ярма не нинїшна, але в теперішний час війни захопила вона не лиш проводирів українського руху, але весь загал.

Симпатиї німецького народа будуть в українськім таборі. Ми бажаємо їм щастя і побіди в їх визвольній боротьбі.

РОДИМЦЇ! ПРИ ВСІХ НАГОДАХ ЗБИРАЙТЕ ЖЕРТВИ НА ФОНД ВИЗВОЛЕНЯ УКРАЇНИ.

РОЗМОВА.

Серед лїса зеленого на мураві
Спочивали два жовнїри, оба жваві.

Один каже: в мене жінка в мене діти,
Затужили — треба було в сьвіт летїти.

В мене жінка, молодая молодиця,
Гей, не знати, яке їй там нині снить ся?

Другий каже: в мене мати і дівчина,
Та настала для них нині зла година.

Може добре стара мати криєсь в лозах,
А дівчина зневажена мнєсь в сльозах.

Оба-ж кажуть: Боже милий, будь Ти з [ними,
З ворогами не лишай сиріт самими.

Борони їх! А ми в поли з добрим крісом
Дамо собі якось раду, хоч би й з бісом!

Богдан Лепкий.

ЩО ПИШЕ ПРО ВІЙНУ ВІДЕНСЬКА „СВОБОДА".

У Відни зачала недавно виходити — як ми вже про се згадували, давна львівська „Свобода". Подаємо тут з 1-шого числа віденської „Свободи" вступну статю про австрійсько-російську війну, сподіваючи ся, що наших читачів буде цікавити, який мають погляд на теперішний стан війни наші братя на вигнаню з рідного краю.

Отсе та статя віденської „Свободи":

Росія, виступаючи до війни, зробила так як то каже шляхотсько-польська приповідка: „З а с т а в с є а п о с т а в с є". Хотіла вона похвалити ся перед сьвітом своєю могучостю і виступила до війни майже з цілою своєю головною армією, з усіми гарматами і воєнними запасами, а в битвах поступала противно, як каже новочасна — між иншими й австрійська — воєнна засада: „щадити людий (жовнїрів) і воєнний матеріял".

Тимчасом Австрія розпочинала війну з Росією лише малою частиною своєї армії і то головно ополченцями („ляндштурмом"). Друга часть австрійської армії була у війні зі Сербами, часть нашої артилєрії пішла була до Бельгії і Франції на поміч Нїмцям, а значна частина нашої армії мусїла стояти при границях деяких инших держав (Італії і Румунії). Нічого отже дивного, що російська армія змогла в початках виступити з так званою „офензивою", се є з напором (наступаючою виправою) на нашу армію і на наш край, коли наша армія держала ся в „дефензиві", се є головно боронила ся. А треба знати, що хоч офензива хосенно ділає на дотичну армію під воєнно-моральним зглядом, то одначе з другої сторони дуже легко можуть при ній промахнути ся дотичні полководці, які в міру воєнних успіхів — часто нарочно їм підсуненних — зачинають легковажити противника, тратять пляновість, напруженє духа і розвагу, а нерозважна, занадто загониста і безплянова офензива (наступаюча виправа) потягає за собою величезні жертви в людях, в амуниції, провіянті і т. п., а все те також дуже деморалізує дотичну армію.

Та показало ся, що дефензива (оборонна війна) нашої армії разом з початковим відворотом її в глибину своєї держави була у великій части лише позірною, а в кождім разї під воєнним зглядом добре обдуманою, а головною її цїлию було: 1) зискати на часї для належитого змобілізованя нашої армії і належитого її зорюженя; 2) втягнути противника в глибину нашого краю на невигідний для него терен, який у воєнних битвах відграє величезну ролю, а при тім відтягнути його як найдальше від його власного краю, від власних зелїзниць і маґазинів амуниції та провіянтів і 3) розтягнути армію противника як найдовший боєвий фронт і в сей спосіб армію противника розлюзнити, розсїяти, ослабити, підірвати в ній дисциплїну і здеморалїзувати її, а відтак з довільного напряму впадати в її боки і нищити її.

Все те нашому (австрійському) штабови удало ся, зглядно дальше удасть ся. Колиж відтак від заходу і півночи вдарила на Росію також сильна німецька армія і разом з нашою армією відперли Москалїв аж під Варшаву і коли до війни проти Росії виступила й Туреччина, то **від того часу Москалї з конечности перейшли вже до дефензиви** (оборонної війни) і є змушені уступати щораз дальше взад. Був час, коли вони трубили по сьвіту, що ідуть на Відень і на Берлін, були вже під Краковом і на пруській границі так дійшли були місцями на кількадесять кільометрів від галицької границі на Угорщину, а тепер мусїли подати ся у своїм власнім краю аж під Варшаву — (поза лінію рік Бзура-Равка-Ніда), а в Галичині до Тарнова і поза Угорщину назад до Галичини.

Москалї вже тепер є майже безсильні. В те, аби змогли вони ще зібрати, скріпити і одушевити свою армію та заосмотрити її відповідно в амуніцію, провіянт і т. п., так, щоби вона стала ся спосібною виступити з новою й успішною офензивою — не лише всі ми в Австрії, але і всі воєнні критики в невтральних державах або зовсім не вірять, або що найменьше сумнїваютъ ся.

ПАННА ОЛЕНА СТЕПАНІВНА,
студентка львівського університету, котра вступила до Січових Стрільців і разом з ними бере участь у всїх воєнних виправах в Карпатах. Осягнула вона вже степень кадета-аспіранта. За свою хоробрість одержала вона срібний медаль. Тут на образку вона у своїм військовім мужеськім одязї, бо вона мусить служити яко хлопець і навіть у війську називаєть ся вона Олег Степанів.

Доси вступило до Січових Стрільців 36 українських дівчат.

Woman bears sword in army of Austria.

Fräulein Olena Stepaniv is "Kadett-Aspirant Stepaniv" among the soldiers—Has won silver medal for courage and command of a small guard by her conduct.

ВІД РЕДАКЦІЇ. Перед кількома тижнями був у нас опис, як українська дівчина, студентка львівського університету панна О л е н а С т е п а н і в н а служить при Січових Стрільцях, як вона перебуває всї воєнні тарапати та як хоробро списала ся у кількох воєнних виправах, за що відзначено її срібним медалем хоробрости та іменовано її кадетом.

Тойсамий опис за українською ґазетою в німецькій мові „Ukrainisches Korrespondenzblatt", яка виходить у Відни, подав найповажнійший нюйорський дневник „The Evening Post" (ч. 99. з 13. марта), який отсе передруковуємо в надії, що наші читачі дадуть його прочитати Американцям або постарають ся о передрук в англійських провінціональних ґазетах.

Подаємо також фотографію панни Олени Степанівни в її військовім мундурі, з одної віденської німецької часописи.

While peace campaigns are being conducted in the name of women in many nations, at least one woman is revealing that, on the other hand, not all of her sex are unmoved by the active war spirit. Fräulein Olena Stepaniv, of Wisniowczyki in the Ukraine, is at the front with a regiment of Ukrainian sharpshooters in the Austrian army; and her conduct has won her the silver medal for courage and the command of a small company of men, with the rank of Kadett-Aspirant. She hopes to become regularly commissioned as an officer in the Austrian service. How she came to go to the front, and with what enthusiasm she has accepted the hardships and dangers of life as a fighter on equal terms with men, is told as follows by the „Ukrainisches Korrespondenzblatt" of Vienna:

"A few days ago there appeared in the office of our paper a young soldier, who, as the blue and yellow rosette on his cap showed, was one of the Ukraine sharpshooters. He asked if we had any word of the Ukrainians who had fled out of Galicia. Instead of answering him, we all stared at him in wonder. We knew that there were very young, even eighteen, seventeen, and sixteen-year-old Ukraine sharpshooters; but this boy, with his childlike face... and more than that, already a Kadett-Aspirant.

"'How old are you?' asked one of us after a moment.

"The soldier smiled. He knew already why we were staring at him so and why we asked his age. It was not the first, nor the second time that he had heard that question. Instead of answering about his age, he replied, smiling: 'I am a girl.' No one insulted him, or rather, her, with further questions. We knew what sort of person we had before us.

"Here we give other people the story of this young feminine sharpshooter, repeating information that a copy of the "Neue Wiener Tageblatt" brings:

"'For several days there has been lodged in Vienna a young girl, who has undertaken service at the front in the Ukrainian legions, after overcoming manifold difficulties, out of love of the fatherland and the inward impulse to action, and who has received the silver medal for courage in recognition of her brave conduct in the field. Fräulein Olena Stepaniv—that is the name of the undaunted Amazon—reached the grade of Kadett-Aspirant, and hopes in secret that she may yet become an officer, if the difficulties can be overcome which her sex puts in the way of such an undertaking.

"This young feminine Kadett-Aspirant has been in the field since the outbreak of the war, and was detailed, after a short term of military instruction, with a band of men comrades of the Ukrainian legions, to a corps of the regular army, with which she did patrol duty before the works for the protection of the artillery, and also fired industriously at the side of her masculine comrades several times in the trenches, and took part with them in attacks by storm upon the positions of Russians troops. Fräulein Stepaniv remained unwounded, and is now taking advantage of a short Christmas leave of absence to search for her parents, who fled at the beginning of the war from their home in Wisniowczyki, where her father was a Greek-Catholic priest.

"Fräulein Stepaniv spent a Ukrainian Christmas Eve with her brother, who is with the Eightieth Infantry Regiment in Feldbach, as a one-year volunteer. Since her brother also had no word of their parents, Fräulein Stepaniv came to Vienna, where she will continue her search, in company with her brother-in-law, a field curate with the Twentieth Landwehr Regiment.

EARLY THOUGHT OF FIGHTING RUSSIA.

"One of the men of our staff had a lengthy conversation with Fräulein Stepaniv yesterday, in which the young Amazon described her experience in the battles in the Carpathians.

"'After a happy and care-free childhood in my father's rectory'—so she began—'during which I always practiced gymnastics zealously and followed sports of all kinds, I went, about a year ago, to the University at Lemberg to devote myself to the study of philosophy. I soon became known in the athletic circles of Lemberg, and later founded, together with a band of college women and men, the Ukrainian Sitschower Schützenverein. Even at the time of its founding we were led by the thought of some time taking part, weapon in hand, in a war for the liberating of the Ukrainians from the Russian yoke, and striking a blow for our Austrian fatherland.

"'I had devoted myself to the affairs of the Schützenverein with considerable zeal, and thereby won quickly the regard and esteem of my masculine colleagues.

"'Then, when the Ukrainian national council sounded the war drum in the first days of August, legionaries offered themselves as volunteers from all parts of our Ukrainian fatherland; it was clear to me that I too must get into the fight, whatever difficulties were put in my way.'"

ON EQUAL TERMS WITH MEN.

Finally, after various delays and attempts to put her in the sanitary service instead of allowing her to attain her desire to fight, Fräulein Stepaniv gained permission to accompany her colleagues of the Schützenverein to the front. She said:

"'I lived during the strenuous march on equal terms with my comrades. No patrol, no watch was omitted for me; and that was what I wanted... The commander of our company made me a column leader after a month; and I was appointed as instructor of a few newly enlisted legionaries. During a five-day rest in Szent-Miklos I brought my charges, by dint of persistence and zeal, to such a state of capability that Capt. B—— praised me especially.

"'As a subordinate officer I became commander of a patrol; and soon had opportunity to render worthy service in the battles in the Carpathians. In the pass at Viskov we first went under fire. In silence I greeted this first danger.... From then on we were always put on serious and difficult service by the brigade commander. Now we were a protection for artillery, now advance guard, now rear guard, then from time to time a scout patrol.

"'On the 10th of November our troop made a flank attack upon the heights of Komarnicka. The Russians were hurled back, and our Ukrainian legionaries had a good part in the success. I was selected for recognition, and Gen. F. presented to me the silver medal at Annaberg, with an address of praise, while the soldiers present at the celebration honored me by a parade. I could have cried with emotion; but although I am a woman, I wanted to avoid tears, and thanked them only with a formal military salute.

GIVEN COMMAND OF A GUARD.

"'Soon after that I received command of a guard; and at the same time the rank of Kadett-Aspirant, with the sleeve-stripe on my arm as a mark. The brave and spirited soldiers of my little command followed out all my orders zealously, and made the task of leadership easy in all respects. I never had to enter the camp to upbraid or punish them; but I certainly would have done so if it had been necessary. Aside from danger, we had to endure great labors. We made forced marches, as, for example, when we laid 56 kilometres behind us in one day.... In the trenches I fired beside my brave companions, I believe, with accuracy; and nothing was more painful to me than to have them stare or marvel at me.'"

Kadett-Aspirant Stepaniv, says her interviewer, retained from the beginning to the end of her narrative a feminine shyness and modesty, blushed frequently during the story of the recognition of her courage, and turned away all praise with embarrassed laughter.

"I don't know why," she said, "but here in Vienna, among so many strangers and seeing so many women, I feel cramped, and become as helpless as a child. In the field among my comrades all that passes away. No one thinks of the fact that I am a woman, and I, too, forget it. On the 16th I shall return to my troop, and then once more"—she smiled—"I shall be a regular soldier."

Naturally, comments the article, Fräulein Stepaniv does not retain as a soldier her feminine name of Olena; but is enrolled as "Kadett-Aspirant Oleh Stepaniv"; and her comrades do not address her as "Fräulein," but as "Kamerad Kadett" or "Herr Kadett." She wears her uniform with a dash, and as if it were a matter of course. It is of rough commissary cloth, stained by dust and weather on long marches. With the full knee-trousers she wears tourist leggings and heavy commissary shoes, which nevertheless betray a small foot. From her shoulders hangs a rough tourist cloak. An infantry sabre swinks at her left side, and upon her small head, with short cropped blond hair, the gray infantry cap perches saucily.

On the street, Fräulein Stepaniv wraps herself in the regulation big gray soldier's cloak, made of heavy cloth, with green shoulder-straps. Only a few of the passers-by notice the handsome little Kadett-Aspirant. She greets with a military salute all the officers who pass her, and receives with thanks all the signs of honor which men and officers accord to her without hesitation.

(The New York Evening Post, Saturday, March 13, 1915, Nr. 99.)

ВІДОЗВА В СПРАВІ ОСНОВАНЯ УКР. ВОЄННОГО МУЗЕЯ.

Вістник Союза Визволеня України піддає гадку основаня під теперішню важну хвилю Українського Воєнного Музея, який би містив усї памятки о сеї війни, що в ній беруть участь Українцї, та щоби сї памятки передали ми нашим грядучим поколїням.

В сїй справі проголошує згаданий Союз ось-яку відозву до всего українського громадянства:

„Брати наші на поли битви. Читаємо про їх дїла. Та не досить сих вісток по часописях та у книжках, особливо для дальших поколїнь. Кілько то лїт воювали Запорожцї, а що лишило ся яко живий спомин їх слави, їх хоробрости? Тільки могили чорніють на полї... Щоб і тепер так не стало ся з нашою визвольною боротьбою, треба всї памятки сеї війни старанно зібрати і заховати в особливім українськім „Воєннім Музею", деб вони стали власностю народа і переховували ся з поколїня на поколїнє, додаючи завзятя та гарту і тїй Українї, що покликана до житя і до дїяльности по нас. Покищо можна би примістити нашу воєнну збірку при котрімсь українськім Товаристві, або при тутешнім віденськім музею, а пізнїйше перевезти туди, де прийдеть ся нам на пожарищах основувати нові культурні осередки. Музей зробить ті всї почутя, які тепер панують у нашім серцї під впливом геройської боротьби братів на полї битви, доступними ще й для далеких нащадків. Зібрані в музею предмети живо нагадувати-муть їм теперішні бої. Буде се тривалий памятник нашої слави.

„Не тільки кріси, шаблї, ладівницї, набої, шрапнелї, уживані по нашім і по ворожім боцї, але також одностриї, відзнаки наших стрільців і все, що тільки має якунебудь звязь з війною та участю в нїй Українцїв: часописи, брошури, відозви, фотоґрафії, перепченї листки, записки, спомини та листи і т. д. У музею можуть складати наші стрільцї всї воєнні трофеї, здобуті на ворогах.

„Збираймо поки час, бо пізнїйше вже не легко буде, а тепер ще не тяжко те все роздобути.

„Кождий з нас може легко причинити ся до збогаченя музея, до зібраня цїнних памяток для історії нашого народа.

„Треба тільки щиро взяти ся до справи і „Український Воєнний Музей" стане дїйсностю. Подбаймож про се, щоб не пропала наша слава!"

Розумієть ся, що ми, американські Українцї, що не беремо участи в страшній боротьбі, не богато можемо причинитись до здійсненя сеї гадки. Всеж таки й у нас знайдеть ся дещо матеріялу, який надасть ся до сего Музея. От богато з наших поселенцїв дістає листи з околиць обнятих війною, а може й инші які вісти, часописи, чи книжки, що пишуть про війну і пр. Усе те буде колись цїнним матеріялом для істориків, тож обовязком нашим зібрати всї такі памятки та задержати їх в певнім місци, або передати на руки котрої з наших часописий, а тут вже будуть знали, що з сим зробити. Наша редакція радо буде посередничити в такім дїлї, тому просить ся читачів, щоб, хто має дещо такого, звертав ся до редакції.

ДІЯЛЬНІСТЬ ГОЛОВНОГО ВИДІЛУ ТОВАРИСТВА „ПРОСЬВІТА" У ВІДНИ.

(З віденської „Свободи" ч. 1.)

Головний Виділ Товариства „Просьвіта" у Львові, найшовши ся в своїй більшости у Відни, постановив не перервати своєї діяльности, але по можности продовжати її на чужині в часі примусової еміґрації. Свою видавничу діяльність продовжає і тут, і так приготовано і віддано до друку в грудни 1914 року малий, кількааркушевий календарик Товариства „Просьвіта", який лише зі зглядів технічних, задля переповненя друкарні українськими роботами, доси ще не появив ся. Великий календар Товариства „Просьвіта", що був приготований вже в липни м. р. до друку, задля російської інвазії до Львова не міг був появити ся. Товариство „Просьвіта" наміряє видати також декілька книжочок, читанок для народу, як спомин нашої еміґрації.

На засіданю з дня 21. січня с. р. застановляв ся Головний Виділ також над відчитовою акцією, щоби уладити ряд відчитів для наших збігців в ріжних сторонах Австрії на сучасні та історичні теми. Признано, що такі виклади були би дуже хосенними і на часі, тому ухвалено зорґанізувати осібну викладову комісію, що мала би занятись уладжуванем інформаційних та просьвітних викладів для наших збігців в ріжних сторонах Австрії. В склад сеї комісії увійшли з рамени Головного Виділу Товариства „Просьвіта": о. Лежогубський, ред. Весоловський, проф. др. Стефан Рудницький, А. Ганяк. Крім того рішено упросити на членів комісії проф. д-ра Олександра Колессу, яко репрезентанта Товариства ім. Могили, д-ра Василя Щурата, яко представника Наукового Товариства ім. Шевченка, проф. Кореняка, яко представника Товариства учителів висших шкіл. Комісія має право кооптованя нових членів. Комісія ся вже розпочала свою діяльність.

Розважувано також справу практичного торговельного курсу для нашої інтеліґенції, що перебуває у Відни, щоби вона — користаючи з вільного часу — набрала найконечнійших відомостий з бухгальтерії, купецької кореспонденції і рахунковости і т. п., — відомостий, котрі по повороті до краю будуть для наших людий дуже потрібними. Признано, що курс такий був би потрібний і ухвалено звернути ся до представника Союза ревізійного — дир. Саєвича з просьбою, щоби по можности підготовив уладженє такого курсу.

ПРИ СТРІЛЕЦЬКІЙ ПРИСЯЗІ.

(Промова Голови Головної Української Ради посла д-ра Костя Левицького на сьвяті заприсяженя доповняючої сотні Українських Січових Стрільців у Відни дня 1. лютого 1915 р.).

Гаразд, Братя молодці!

Під теперішну хвилю, коли тисячі і тисячі наших братів і синів стоять у лютім бою против відвічного ворога; коли наша вітчина сповита лихоліттєм, а наш український нарід як збіглець скитає ся по далекому сьвіті — вирижаємо вас, дорогі товариші, як борців за велику справу народів нашої держави та за справу українського народа: нарід визволяти, долі-слави добувати!

Не вирижає вас нині ні рідна мати, ні рідний батько зпід своєї стріхи, а українська громада тутешних збігців, в отсих гостинних хоромах громади столичного міста Відня, — бо так нам судило ся...

Жертву велику приносить весь український нарід в отсю пору історичну, бо прийшов час, аби раз поборoти ворога культури, поступу і свободи українського народа.

Ідете у бій, аби станути разом з борцями всіх народів нашої держави за спільну справу. Несіть сей стяг український високо, бодро і непорочно, аби поконати всі затії супостатів, знести клевети противників та добути честь і славу свому народови!

Ідете у бій, аби станути побіч своїх товаришів Січових Стрільців, що вже стотять в тяжкім бою, та принести їм поміч і відраду в дальшім великім бою.

Ідете у бій як чоло свого народу, котрому маєте принести красшу будучність: долю, волю-свободу! Завзятє ідейне, відважна борба, зелізна карність воєнна і посьвята житя за нарід — отсе ваш стяг січовий, під котрим вас вирижаємо! А тепер все вперед і всі разом аж до побіди за вітчину і цісаря! Його Величество наш Цісар Франц Йосиф I. нехай живе многая літа!

З ТИЖНЯ.

По майже одномісячнім побуті у пристани Нюпорт Нюс, Ва., німецький помічний кружляк „Прінц Айтель Фрідріх" зістав інтернований в Америці аж до укінченя теперішної війни. Капітан сього корабля Тиріхенс і його офіцири дістали цілковиту свободу по зложеню приреченя, що не будуть брати ніякої участи в біжучій війні. — Англійські торговельні пароходи є в безнастаннім страху перед нападом німецьких підводних лодок. З сього приводу на кождім англійськім кораблі заведено обовязкові вправи для пасажирів, у яких вони учать ся орудувати пасами безпеченства на случай сподіваної катастрофи. — Гурток австрійських бранців в Росії. — Джесс Вілярд, який поборов у Гавані (столиці острова Куби) Джека Джонсона (мурина), що мав доси сьвітове шампіонство в борбництві (у борбі цястуками). Се шампіонство осягнув тепер Американець Вілярд і з сього приводу ціла Америка незвичайно ликує. — Німці не дозволили на переїзд через Бельґію Ґіффордови Пінчотови, бувшому директорови лісництва у Злучених Державах, через те, що його сестра є замужна за англійським дипльоматом. — Пораз перший голосували на майора жінки в Шікаґо, де Вілям Гейл Томпсон, републиканець, побив свого противника Роберта М. Свайцера 130.000 голосами більшости. — Отворено конвенцію для ревізії конституції нюйорського стейту, якої головою зістав вибраний бувший сенатор Елігю Рут.

НЕВДОВОЛЕНЄ В РОСІЇ РОСТЕ.

Один професор німецького університету одержав лист від свого свояка, який перебуває в Петроґраді, столиця Росії. Лист сей писаний в початку січня с. р. є цікавий тому, що описує відносини і теперішний настрій в Росії. Ось зміст сего листу, який оголошено в німецькій часописі „Франкфуртер Цайтунґ":

„Тут числять ся вже з тим, що війна потриває ще довго. Правительство поробило воєнні замовленя вже до осени. На царськім дворі є мабуть мирова партія, але не має вона впливу. Одиноким властивим пануючим є тепер головний комендант Миколай Миколаєвич, якого нарід і прості жовніри уважають спасителем Росії. На улицях видко богато жовнірів і щодня відходять великі транспорти до війни, хоч мимо сего не видко їх убутку. Правда, що се війско нічого не вартує, бо є се резерва і ополченці, які вправді якось стріляють, коли мають ґвери, але в боротьбі на баґнети втікають. Лише на правильне війско можна здати ся, але сего вже майже зовсім нема.

„Тимчасом у нутрі держави зачинає щораз більше кипіти, як серед робітників так і серед студентів, а навіть і серед селян. Серед мас народа щораз більше ширить ся сьвідомість, що вину за вибух війни поносить самий уряд. Один візник так казав до свого гостя лікаря: „Все завинили богачі, пани; та ми вас знаємо і вже незадовго все те змінить ся. Ґубернатор Варшави забрав 80.000 рублів і втік до Німців. Так ви всі „пани" робите, але ми вас навчимо". Недавно один офіцир поліції просив ґрупу ранених, що стояли на улици, щоби розійшли ся і не тамували переходу. На те один простий жовнір голосно і публично так відізвав ся: „Що ти маєш нам тут розказувати! Ми є лицарями і спасителями вітчини і ніхто не має права нам розказувати! Коли лише вернемо з війни, то ми будемо командирувати, а ви всі будете мусіли нас служати!" Офіцир не важив ся укарати жовніра, лише віддалив ся. Богато резервістів говорить отверто: **„По війні не віддамо ґверів, бо вони нам придадуть ся".** Одна монахиня (сестриця), що доглядає ранених жовнірів, так висказала ся про настрій серед них: „Вернути на боєвий фронт хоче лише мале число молодих хлопців, що не мають нічого до страченя; всіх прочих страх огортає. Кажуть вони отверто: „Що нам з того? Хотяй би ми і половину сьвіта здобули, наша доля остане завсіди однакова". Сей настрій визискує революційна пропаґанда і щораз більше його розширює.

„При тім всім страшно збільшає ся дорожня поживи. Богато людий без роботи; фабрики стоять, бо належать до Німців або не мають угля. Скрізь нужда не до описаня".

А знов до Софії, столиці Болгарії, доносять з російських границь, що в Росії щораз більше ширить ся революційний рух. Сей рух дусить правительство в сей спосіб, що звертає його проти жидів, а з другої сторони богато людий арештує і конфіскує богато часописий.

Послідні вісти, які наспіли до Софії, доносять, що недавно привезено до Києва около 40 виднійших Українців, арештованих в Галичині, яких з Києва мають вивезти в Сибір.

ЛИСТИ З РІДНОГО КРАЮ.

I.

Лист з Хобута, писаний 6. жовтня 1914.

Дорогий Шваґре! Доношу відомість, що моє поводженє таке, якого в житю ніколи не мав. Вже третий місяць маневруємо по цілій Галичині і Угорщині, але Бог знає, хто з тих маневрів з житєм лишить ся. Кождого дня чоловік наражений на небезпеченство зі своїм житєм. В нашім краю така біда і знищенє, якого ще в сьвіті не було. Від 18 літ до 42 всі пішли до війска, бо Москалі напосіли ся забрати Галичину, а ми хочемо забрати від нього Польщу і ми зайшли в Росію, а Москаль вдер ся до Галичини і трудно, щоби з тим був вже який кінець і Бог знає, як то з тим буде. Гусятин, Бережани, Тернопіль, Підгайці, Рогатин, Галич аж до Львова — міста і села порозбивані і попалені, а люди повтікали Бог знає куди. Я писав до дому кільканайцять листів і карток і не отримав жадної відповіди, а се знак, що дома нікого нема. Бог знає, що ся з ними стало. Пишу до Вас той лист, але не знаю, чи Ви його отримаєте, а коли отримаєте, то прошу, відпишіть мені. — До побаченя. Антін Корпан.

II.

Лист з Пядик, писаний 11. січня 1915.

Дорогий Мужу! Коло нас дуже зле. Параньку і Юзька померли, а на Олексика мала надія. Дєдьо (тато) зі страху умерли, а неня (мама) слабі. Лиш Гапка троха здорова та й я... Годі самій дати раду. Одні пішли на війну, другі поїхали на форшпан і ще не вернули... Кума вмерла, то ховали без кьсондза, бо кьсондз був слабий. Як прийшли Москалі, то казали ксьондзови бараболі копати, а коли той не хотів, то ті били його. А потім з імостию робили, що хотіли... Ми вже під Росією; вже нам села попалили, хати поницили, землю сплиндрували, сіно і збіже позабирали. Зразу було нам дуже страшно, як гармати гуділи, а тепер привиклисьмо. Дуже Москалі нівечили наших ксьондзів і жидів. Насилують Жидівок, Полячок, імостів. Кажуть Москалі, що наших ксьондзів не буде, але якісь батюшки. І николи будуть російські. Вони дуже напасні, кидають ся на людий як на звірів. Кінчу, бо бою ся, щоби лист не пропав. — Анна Медведик.

III.

Лист з Сороки, повіт Скалат.

Дорогий Мужу! Пишу до Тебе четвертий лист, а від Тебе нема нічого. Ти не знаєш, яка тут велика біда; ми жиємо і не жиємо. Вже нам тая Москва догодила. Зрабувала наші добра, наші села, мастки, худобу, нашу працю, церков і віру. Їй здає ся, що і смерть буде нам незадовго. До своєї церкви не йду, хиба на чуже село. Та тепер остро заказано йти до чужого села. Дорожня в нае велика. Пачка сірників три нових, всьо друге 3 до 4 рази дорозше як звичайно, А своє треба продавати дуже тано — от хочби фасоли 4 нових за кільо. Ми тепер нічого не знаємо, всі люди як дурні. Почти нема, ні ґазети, ні жадних вістий. Говорять, що тим, що в Перемишли, виросли бороди великі, бо не голять ся, а волосє аж по плечах. Тимко вже був 32 рази в огни! Кілько то вже наших забитих, кілько в Росію полапаних, кілько калік, а кілько в нас померло з гризоти! Оттак нам жиє ся. Ти коли можеш, так напиши... Марія.

IV.

Лист з Перечина, Угорщина.

Дорогий Шваґре! Я дякувати Богу здоров, і не бануйте, що я не повернув до Вас, як їхав до старого краю. Я чув, що буде війна, але була чутка, що аж в осени і я кванив ся, щоби взяти до Америки жінку і діти, та дуже зле потрафив, бо приїхав з Канади до дому в пятницю вечером, а в суботу пійшовєм на війну і вже шестий місяць як на війні. І жінка не знає, чи жию, і я не знаю, що з нею і з дітьми. Листи відси не йдуть до Галичини ані до Буковини, бо там скрізь Москалі. Ми були в Галичині, але нас було мало, сама ляндштурма, тому мусілисьмо ся забрати на Угри. Я був в огни 13 разів, але, дякувати Богу, не був ранений. Богато людий погинуло. Як було в компанії 260 людий, то полишало ся по 10, по 8. Та ми ще маємо гадку Москаля вигнати. Я просив би, щобисьте написали лист до моєї жінки, туди на Росію і напишіть, що я ще жию, хоч не знати, коли верну до дому. Більше не пишу, бо часу нема: треба ся від Москаля пазити (стеречи). — Василь Запаринюк.

НОВИНКИ.

ФОНД ІМ. МИХАЙЛА ПАВЛИКА.

Вибраний Головною Українською Радою Комітет для устроєня жалібної Академії в честь памяти М. Павлика рішив заложити Фонд ім. Михайла Павлика. Сей фонд, який оставати-ме під управою Головної Української Ради, буде обернений в першій мірі на поставленє памятника на могилі Покійного і на виданє вибору його творів, а в дальшім розвитку буде уконституований як постійна фундація для звеличаня памяти Покійного. На сей фонд комітет зарядив збиранє датків на жалібній Академії. Дальші датки приймає адміністрація „Діла".

ДОЛЯ АВСТРІЙСЬКИХ УРЯДНИКІВ В ГАЛИЧИНІ.

Австрійське правительство бажало через американську амбасаду післати до Львова на руки Більчевського 3 міліони корон платень тим державним урядникам, що остали в Галичині. Перед тим однак постановило впевнити ся, чи Росія тої суми не сконфіскує, тому американський посол запитав ся в міністерстві заграничних справ в Петроґраді, як Росія відносить ся до сеї справи. Сазонов відповів коротко, що російський уряд ту суму сконфіскує. Австрійське правительство отже, не бажаючи ворогови доплачувати ще три міліони в готівці, здержало ся з висилкою тих гроший, а московський уряд своїм поступованєм засудив австрійських урядників, що остали в Галичині, на дальше голодуванє.

АКЦІЯ РАКЕФЕЛЄРА ДЛЯ НАВІЩЕНОЇ ВІЙНОЮ ГАЛИЦЬКОЇ ЛЮДНОСТИ.

Віденські ґазети доносять: Кілька років тому заложив відомий американський міліярдер Джан Д. Ракефелєр фонд свойого імени у висоті коло 500 міліонів корон, призначений виключно філянтропійним цілям. Сими днями приїхали до Відня два делеґати фундації ім. Ракефелєра пп. Бікналь і Джеймс з Вашінґтону, щоби відповідно постановам фундації ввести в житє широку акцію для терплячого нужду іззa війни населеня Галичини без ріжниці національности й віри. Має з'орґанізуватись комітет, який візьме в руки орґанізацію ратункову. До комітету вступить — як доносять — також один з архикнязів. Подібну акцію розпочали американські делеґати також у Берліні — для навіщеного нуждою населеня Королівства Польського. Як у Відни, так у Берліні ведеть ся та акція при співучасти американських амбасадорів.

СЦЕНИ ПЕРЕД ЗДАЧЕЮ ПЕРЕМИШЛЯ.

Авіятори, що опустили Перемишль пару годин перед тим, як ввійшли в него Росіяни, подають слідуючі подробиці у інтервю з одним мадярським журналістом:

„Чотири нас остало на двох послідних аеропланах, що були в Перемишли, коли російські кулі зачали падати на шопи з аеропланами. Ґарнізон у ту пору був занятий нищенєм гармат і внутрішних фортифікацій. Артилєрія не вдоволила ся розбиванєм механічних частий гармат, а підкладала експльозиви під самі гарматні дула і розбивала їх на кусники. Славні 13.5 цалеві гармати зруйновано в сей спосіб і гарматні дула порозбивано на кусники.

„Щодо численних рушниць, то кождий жовнір мав сам поломити свою рушницю. Сумне се було видовище, як жовніри сповняли сей розказ. Декотрі вперед цілували рушницю і плакали, роздрухочуючи її. Сю методу нищеня рушниць мусіли жовніри приняти тому, що стріляли майже до самого останку, а опісля не було би часу зносити їх на купи і так разом нищити. Офіцири були глубоко зворушені видом нищеня рушниць. Скрізь валяли ся поломані рушниці, пістолі і зігнені баґнети.

„Підчас облоги", сказав один авіятор, „ми втратили 12 аеропланів, а сім пільотів і сім офіцирів, що товаришили їм яко обсерватори, зістрілено в долину. Ми не знаємо, чи їх повбивано, чи забрано в полон. В послідних годинах лише дві машини було в Перемишли. Раннім ранком зачали довкола нас падати шрапнелі і ми мусіли відлітати, коли хотіли спасти себе і свої машини, аби не попали в руки ворога. Сцена була страшна під мною, коли я відлітаючи кружляв над Перемишлем. Дим і полумінь експльодуючих маґазинів амуніції досягали хмар, маґазини були в полуміни а безперестанні експльозії потрясали машиною без перестанку".

РОСІЙСЬКА „ЛАСКА".

Аж війна відкриває всі російські затії в Галичині. Наші читачі пригадують собі минулий голодний рік, коли то ми в Америці з'орґанізували поміч для голодуючих братів в старім краю. Подібну поміч, але на більшу скалю, зорґанізували в Росії Москалі і післали сотки тисяч рублів „для голодующих русских" на руки москвофільських діячів в Галичині. Запомоги роздавано щедро селянам, передівсім на закупно худоби. Богато селян, хоч навіть не потребувало помочи, то користали з нагоди, тай брали сю запомогу. Аж тепер показує ся, що то була за ласка. Коли ввійшли

російські війска до Галичини, то забирали худобу від наших селян і за ню не хотіли платити. Коли селяни жалували ся перед старшиною за таке поступоване, діставали відповідь, що їм заплачено вже наперед за худобу. Пригадали їм російські військові власти, що попередного року прийшло з Росії богато гроший на закупно худоби. Спис тих людий, що дістали поміч, має російська інтендантура і тому вона забирає тепер зовсім правно свою худобу. При тім однак показало ся, що галицькі москвофіли брали гроші, але лише декому виплачували „запомоги", а більша часть гроший гинула в їх кишенях. Але в списах було все в порядку і тепер на підставі тих спнсів обдирають Москалї галицьких селян — хоч богато з них не дістало анї копійки на завдаток теперішного рабунку.

ЛОРД РОТШІЛЬД ПОМЕР.

В Лондонї умер лорд Ротшільд, голова родини Ротшільдів. Натан Маєр Ротшільд був вихований в Анґлії і через довгі лїта був навіть послом до британського парляменту, поки не іменовано його лордом в 1885.

ЩО ЙОМУ СЕ ЗНАЧИТЬ?

Доносять тепер телєґрами, що французький шрапнель зранив німецького ґенерала Клюка.

Що значить шрапнель для чоловіка, котрий вже що найменьше три рази був убитий і похований?

Числом своїх смертий Клюк може зрівнати ся хиба лише з цїсарем Францом Йосифом. Оба вони повинні тепер бути такі практичні в умираню, що могли би давати навіть лєкції з сеї области, а смерти нї зраненя вже рішучо не повинні боятн ся.

НОВА УКРАЇНСЬКА ЧАСОПИСЬ.

В Клївленд, О., почала виходити тижнева часопись „Пролєтар". Цїлию часописи, як пишуть у вступнім слові, „зєднати всїх українських робітників і робітниць в одну велику робітничу громаду". За редакцію відвічає комітет. Імен не подано ніяких. Головна статя підписана буквами А. М., що каже заключати, що в комітеті редакційнім є А. Маланчук, властитель костюмерії в Клївлендї, дальше Катерина Маланчук, якої підпис находимо під иншою статею і Петрів, котрого підпис є під „Покликом".

РОСІЙСЬКИЙ БАЗАР В НЮ ЙОРКУ.

Вже 3 дни отворений російський базар в Ню Йорку, а ще буде 3 дни (до суботи).

Цїлий базар представляєть ся доволї бідно, а російських річий там дуже мало. В будках є забавки американські і німецькі та російські цукорки.

Прикро вражає незвичайно мале число публики.

Між особами, що сидять в будках і між публикою чути переважно анґлійську мову, а николи українську або московську.

Коли так дальше пійде як доси, то годї сподївати ся, аби з базару був який значнїйший дохід для сиріт і вдів по жовнїрах в Росії.

Замітно, що не заінтересували ся тим базарем Американцї, бодай ті, що тримають у теперішній війнї сторону Анґлії і її союзників з заходу і зі сходу.

РЕКОРДОВЕ СПРАВОЗДАНЄ У. Н. СОЮЗА

за місяць март 1915 р.

НОВОПРИСТУПИВШІ ЧЛЕНИ.

В. 70. Фурта Агафія.
В. 91. Мидинська Михаліна.
В. 109. Богда Анна.
В. 155. Радецький Николай, Лех Васько.
В. 209. Харовська Доміна.
В. 214. Фітель Іван, Даїковський Іван.
В. 217. Лотоцький Володислав.
В. 223. Гашич Николай.
В. 237. Калїчак Николай.
В. 316. Легкий Василь.
В. 323. Янчишин Николай.
В. 393. Шумейда Михаїл.

ЧЛЕНИ НАНОВО ПРИНЯТІ.

В. 1. Колодій Михаїл.
В. 9. Худиция Александер.
В. 10. Горощак Іван.
В. 13. Ковальчик Петро, Марунчак Яків.
В. 15. Влох Григорій.
В. 16. Лисак Лукіян.
В. 28. Смерек Петро.
В. 29. Балутянський Василь, Морак Стефан, Пирен Гнат, Рішко Григорій.
В. 30. Смолинець Теодор.
В. 38. Дурняк Панько.
В. 39. Лютеран Михаїл.
В. 43. Єдинак Дмитро.
Відділ 53. зреформований.
В. 53. Кинах Андрій, Тодоровський Михайло, Тимчик Катерина, Тимчик Юрко, Вахновський Лев, Запоточний Іван.
В. 57. Майхрич Михайло.
В. 63. Бандурак Теодор.
В. 66. Павлик Ева, Курник Дмитро, Цап Іван.
В. 70. Ленич Іван.
В. 77. Ривак Данько.
В. 91. Кріль Лука, Павлїт Михайло, Паславський Антін, Сушко Іван, Галевич Онуфрій.
В. 96. Женьчак Василь, Дацик Матій, Рент Іван, Рент Гриць, Коропей Василь.
В. 102. Матвіїв Яким.
В. 104. Старух Іван, Боберський Онуфрій, Козак Іван, Кузьма Атанасій, Лисик Петро, Сіма Іван, Шишка Михайло, Верес Іван, Гаврилко Марія, Гаврилко Іван.
В. 105. Місь Павло.
В. 106. Даниленць Іван, Ґошко Антін, Голищенський Іван, Громак Ілько, Маґеровський Павло, Романчак Стефан, Медій Яків, Савчик Панько.
В. 117. Чарнецький Антін, Чистух Ольга, Деревянка Йосиф, Дмитришин Йосиф.
В. 123. Сидор Яків.
В. 133. Будник Антін, Гнида Николай, Попаца Григорій, Копанецький Стах, Пташник Василь.
В. 137. Савич Петро.
В. 138. Кріль Пилип.
В. 142. Костич Іван.
В. 146. Козакевич Андрій.
В. 149. Тобіяш Йосиф, Волошин Сенько.
В. 155. Ґурняк Іван, Мельник Андрій, Мартиняк Петро, Швайлик Михайло.
В. 165. Купчак Петро.
В. 168. Дячишин Григорій.
В. 170. Кальба Дмитро, Котлярчик Михайло, Павукевич Василь.
В. 173. Бондра Зузанна.
В. 175. Олїйник Стефан, Прибишевський Іван.
В. 178. Шухват Катерина.
В. 186. Яно Марія.
В. 191. Осатчук Стефан, Осарчук Марія, Телична Михайло.
В. 205. Левандовський Іван, Сулїк Павло.
В. 213. Пасешник Михайло.
В. 214. Гладкий Николай.
В. 217. Стрілець Михайло.
В. 218. Дуньчак Іван.
В. 221. Молочник Андрій, Небельський Антін, Пилипів Николай, Татарин Іван, Бабух Олекса, Бабух Катерина, Процик Іван, Куньо Дмитро.
В. 228. Полянська Марта.
В. 230. Тисліцький Олекса.
В. 233. Реґуш Марія.
В. 234. Рудницький Гриць.
В. 239. Самбір Никола.
В. 245. Паславський Іван.
В. 246. Багрій Семан, Шимкович Антін.
В. 251. Кобилюх Іван.
В. 258. Карпа Григорій, Мудрик Петро.
В. 275. Томаш Марія, Журав Ксеня.
В. 276. Зиндран Нестор, Онуфрик Юрко.
В. 288. Муанка Іван, Воркун Прокіп.
В. 292. Фіна Андрій, Вента Валентий, Фіна Марія, Шумський Юрко, Михайлишин Марія (Ґой).
В. 301. Харків Андрій.
В. 315. Ткач Анна, Щерба Ева.
В. 316. Паснак Іван с. Теодора.
В. 321. Савчин Дмитро, Степій Григорій.
В. 324. Бурий Микита, Бура Анна.
В. 325. Карлицький Юрко, Карлицька Юлія.
В. 338. Щенсний Лешко, Мацко Іван с. Романа, Малиняк Михайло.
В. 341. Волянський Петро.
В. 349. Мельник Блажей.
В. 350. Городиський Антін.
В. 360. Балучинський Валко.
В. 379. Білїнський Юрко.
В. 392. Кісїлевич Йосиф.

ЧЛЕНИ ПРИНЯТІ З ПЕРЕСТУПНИМИ ЛИСТАМИ.

В. 2. Бестерці Елисавета, Мішканич Дора, Карпяк Евфрозина, Копча Варвара (Горощак).
В. 4. Сачко Іван.
В. 52. Журавель Іван.
В. 56. Гиляк Іван, Адамяк Йосиф.
В. 57. Тимкевич Пилип.
В. 76. Польовий Михайло.
В. 82. Продан Николай.
В. 90. Орендач Василь.
В. 99. Квачан Яцко, Квачан Федько.
В. 106. Носів Петро.
В. 109. Яницький Йосиф, Климковський Петро.
В. 113. Белюх Гриць, Наповавець Йосиф.
В. 146. Микула Петро, Пеляк Іван.
В. 171. Пук Григорій.
В. 178. о. Захарко Іван, Мапюк Марія.
В. 213. Струк Антін, Павлюк Андрій.
В. 247. Яворський Теодор.
В. 270. Струж Данило.
В. 271. Оресик Яким.
В. 292. Лаврів Олекса.
В. 300. Мальговський Іван.
В. 323. Гримак Василь, Кархут Василь.
В. 346. Вовчак Григорій.
В. 357. Маньків Василь.
В. 380. Олїйник Стефан.

ЧЛЕНИ СУСПЕНДОВАНІ АБО ВИКЛЮЧЕНІ ЗА НЕПЛАЧЕНЄ МІСЯЧНИХ ВКЛАДОК.

В. 1. Болюх Йосиф, Буза Михайло, Бакович Николай, Блащак Йосиф, Басалиґа Гнат, Щбороський Войтїх, Цап Михайло, Цьовка Петро, Челак Михайло, Дзьобко Григорій, Демчак Михайло, Федак Теодор, Ґресь Никифор, Гарон Циприян, Ґапура Павло, Ґаля Іван, Ґрич Методій, Ґасюга Тимко, Ґручковський Іван, Ґабура Никифор, Габура Марія, Глива Юрко, Ярема Афтанас, Ярема Василь, Касенчар Николай, Куземчак Іван II., Кіш Стефан, Кондра Григорій, Кохан Іван, Колодій Юрко, Копач Іван, Косців Дмитро, Капцьо Марія, Кецур Теодор, Кидонь Афтанас, Куземчак Іван I., Козяр Василь, Котляр Іван I., Канючок Онуфер, Козяр Мирон, Кухта Теодор, Кучма Йосиф, Лазорик Михайло, Лабовський Андрій, Лучковець Теодор, Лещинський Лука, Лїщинський Іван, Лойдин Киприян, Майтан Стефан, Малик Климко, Мерена Іван, Мацко Павло, Маслей Павло, Москалик Марія, Новак Максим, Озоґа Іван, Поплавський Йосиф, Полянський Ілія, Пельо Павло, Полиняк Іван, Полиняк Никита, Подобіньский Стефан, Піх Іван, Полиняк Юрко, Полиняк Климко, Ревак Юрко, Пелеш Йосиф, Рябар Михайло, Рапавий Дифодор, Сметана Іван, Смалець Стефан, Сметана Семан, Страхоцький Андрій, Сейч Андрій, Следзьона Петро, Сьвітлик Антін, Товт Іван, Тирлич Лука, Татусько Теодозий, Тарас Василь, Талпаш Теодозий, Томащик Николай, Войтович Стефан, Ватраль Пилип, Вильчацький Теофіль, Венґринович Тадей, Вислоцький Микита, Венґринович Василь, Хомяк Марія, Хомяк Григорій II., Худиция Гавриїл, Хорощак Володислав, Хрущ Дмитро, Зарослинський Михаїл, Заканич Гнат, Заверач Петро, Якович Рудольф.

В. 2. Домбровська Марія, Дуньчак Федор, Даньчак Марія, Ґурґа Максим, Глад Іван, Кункевич Михаїл, Кункевич Стефан, Колодій Василь, Колодій Катерина, Копчо Григорій, Коропчак Дмитро, Людкевич Сильвестер, Мельник Семан, Онушканич Михайло, Рєпела Пилип, Шиманський Стефан, Хомяк Трифон, Хомяк Іван молодший, Кіш Андрій, Цугирка Олекса, Липтак Марко.

В. 3. Мизїк Стефан, Прибила Іван, Ющак Петро, Ґнижа Петро, Сембрат Стефан старший, Клапач Олена, Клапач Стефан, Попівчак Семан, Попівчак Ефрозка, Мосцївський Іван молод., Смакула Іван, Прислопський Теодозий, Мазур Петро, Петрочко Данько, Русин Матїй, Присташ Лешко, Присташ Марія, Турок Стефан, Присташ Николай, Тхорик Василь, Мурянка Василь, Гойняк Семан, Мацїйовський Стефан, Петрочко Юлія, Качур Василь старший, Цуцура Модест, Петрочко Іван, Фрич Василь.

В. 4. Мулик Антін, Шмід Йосиф.
В. 8. Мовчан Кузьма, Курила Михайло, Курила Панько, Курила Олекса.
В. 10. Яскілька Петро.
В. 11. Руданич Йосиф, Руданич Текля.
В. 12. Шпак Николай молод., Шашкевич Михайло, Хома Марко, Фецько Семан, Хома Іван.
В. 13. Марунчак Гнат, Суховацький Макар, Спяк Стефан, Пелехатий Никола.
В. 19. Шешорак Федор, Сидорак Евстахий.
В. 24. Шольц Йосиф, Сурак Томко, Коваль Йосиф, Клея Стефан.
В. 29. Орловський Стефан, Пакош Николай, Петрочко Антін, Старанка Яким, Жидяк Ілько, Борецький Стеф.
В. 30. Леньо Іван, Натайтис Антін, Вигель Дмитро, Дубик Ілько, Фурґала Михайло, Цембрак Михайло, Рабіцький Войтїх молод., Рабіцький Валентий.
В. 38. Охман Михайло, Станьчак Іван, Хованець Тимко, Андрашко Стефан, Боднар Іван, Горощак Стефан, Гулик Михайло, Бакайса Іван.
В. 39. Петруняк Федор, Драбик Дмитро, Ґонца Григорій, Лїщак Михаїл, Слободян Семан, Мельник Николай, Шпак Николай, Тхорик Онуфрій, Войталь Василь.
В. 41. Андреяк Іван, Лепак Кость, Вас Антін.
В. 42. Сметана Василь.
В. 47. Маршалик Павло, Лохайовський Іван.
Відділ 48. суспендований.
В. 48. Сорочак Никола, Маршалик Ілько, Купцьо Йосиф, Нейтер Михайло, Сенчишин Йосиф.
В. 50. Колодій Іван, Гук Василь.
В. 51. Савчак Стефан, Вуйчик Михайло, Гатальський Франц, Куник Іван, Ґесс Казимир.
В. 56. Пущило Михаїл, Папа Василь, Рафа Ілько, Зень Ілько, Папа Андрій, Сирило Василь, Купло Теодор, Даньчук Николай, Когут Андрей.
В. 57. Воргач Семен, Гавікович Михаїл.
Відділ 60. суспендований.
В. 60. Ватрич Зузанна, Дузар Анна, Дузар Ева, Гайдош Зузанна, Герман Ева, Ковецька Терезія, Ладна Анна, Станська Катерина, Сохь Максим, Сірак Катерена (Криг.), Сушко Анна, Стоґїнська Анна, Шпатура Ірина, Шиманська Евгенія, Темко Анна, Темко Марія, Тирпак Розалія, Тирпак Анна, Тирпак Марія, Васик Марія.
В. 63. Боклах Гриць, Банко Іван, Сикута Ева.
В. 66. Гижовський Іван.
В. 67. Гульовський Юрко.
В. 69. Забавчук Николай, Петрівський Николай, Лавюк Николай, Гураль Корнило, Войцеховський Іван.
В. 71. Шибовська Марія.
В. 73. Карбовський Петро.
В. 76. Олексович Іван, Щух Григорій, Лабанович Іван, Шеремета Михайло, Макар Дмитро, Коваль Олекса.
В. 77. Филип Федор.
В. 78. Конзуба Йосиф, Запоточний Петро, Яклік Андрій, Піхович Стефан, Дутка Яким, Мацїйовський Михайло, Лазорищак Григорій.
В. 81. Кравчук Данило.
В. 82. Шелеґіда Василь.
В. 86. Левкович Іван.
В. 91. Кремінь Володимир, Єваноля Марія, Любка Стефан, Янїцький Дмитро.
В. 94. Вібляй Михаїл, Бранцко Йосиф.
В. 98. Лукасевич Казимир, Гульда Прокіп, Панкевич Андрій, Рабада Петро, Гевчук Афтанас.
В. 99. Надільний Стефан, Зеньчак Михайло, Яцишин Іван, Левицький Олекса, Федько Павло, Чопіль Василь, Гавловський Казимир, Москаль Йосиф.
Відділ 100. суспендований.
В. 100. Фрицко Марія, Кльотек Марія, Міка Людвика, Стефанович Ксеня, Сова Анна Янковська, Трояновська Ізабеля.
В. 102. Юрч Михайло, Цїхонь Кіндрат.
В. 104. Мисак Григорій, Ендик Йосиф, Геба Ксеня, Федонко Сенько, Билевят Стефан.
В. 105. Кравз Франц.
В. 106. Романяк Петро, Гасюк Андрій, Читвінський Николай, Марчук Николай, Сташкевич Йосиф, Шиховський Людвік, Колїнський Іван, Шмирко Дмитро, Прийма Іван.
В. 109. Лозовський Володислав, Павлюк Василь, Фариняк Григорій, Кендзя Роман, Дуда Андрій, Палюх Людвік.
В. 113. Куземчак Юрко, Пітула Іван, Коземчак Іван.
В. 117. Литвинович Вінцентий, Бігус Семен, Лещинський Григорій, Дяков Йосиф, Гайдук Іван, Сокольський Никола.
В. 123. Палиничак Василь.
В. 125. Козьол Паранька.
В. 127. Когут Филип, Войтович Григорій, Маркович Лука, Корнецький Йосиф.
В. 128. Тузїнський Теодор.
В. 132. Павлович Стоян, Пєнта Іван, Клопотовський Петро, Гучко Іван, Пуц Томаш.
В. 133. Захарків Іван, Войтов Юрко, Сидорович Лев, Лобур Петро, Вакулїнський Василь, Мандюк Ілько.
В. 135. Гарбінський Петро, Фондак Дмитро.
В. 136. Когут Николай, Мудрак Дмитро.
В. 140. Тиховський Максим, Циганяк Тимко, Сенчишак Михайло, Коваль Панько, Литвиц Юрко, Претка Матвій.
В. 142. Андрейчук Іван, Теряк Теодор, Загурак Федько.
В. 147. Фареняк Григорій, Буряк Іван, Катулька Вінцентий.
В. 148. Хопка Петро, Васькович Кульчицький Юрій, Васькович Николай, Пунейко Стефан, Дреґот Василь.
В. 149. Стасїв Данило, Пундак Николай.
В. 151. Фелишка Антошко, Кволїк Анастазія.
Відділ 153. суспендований.
В. 153. Боберський Николай, Боберський Іван, Цуркович Андрій, Дубіль Іван стар., Данько Семен, Ґабшевич Вілем, Мотичака Ілько, Лигуш Іван, Масич Юрій, Мотиль Іван, Оресяк Яким, Пенць Антоній, Роль Михайло, Роль Іван, Турянець Олекса.
В. 155. Гучко Іван, Капцьо Ілько, Сетнік Іван.
Відділ 156. суспендований.
В. 156. Бонк Михайло, Дубляниця Ягуська, Дубляниця Іван, Качмар Паранька, Недошитко Михайло, Ситар Іван, Торай Александер, Шул Іван, Валюн Петро, Заставний Михайло, Заставна Анна, Коваль Іван, Кобаний Костик, Химка Андрій.
Відділ 159. суспендований.
В. 159. Козак Антоній, Кульчицький Іван, Ковчак Семко, Колодій Константин, Кожушко Іван, Любінецький Андрій, Мельничик Іван, Сакала Гриць, Шушерба Йосиф, Шушерба Василь, Волинський Петро, Мамчак Андрій.
В. 160. Шуст Дмитро, Петришин Петро, Білоус Мих.
В. 165. Маховський Михайло молод., Василик Іван, Угрин Йосиф, Михайлович Матій, Маховський Михайло стар., Пудик Іван, Бурдяк Михайло.
В. 170. Вальчук Григорій, Равлінко Юрко, Олексин Іван.
В. 171. Скрабут Дмитро, Чайковський Теодор, Гринда Михайло, Сірий Дмитро.
В. 175. Герич Іван, Пахолек Михайло.
В. 178. Дубчак Никифор.
В. 179. Заслоцька Юлія, Заслоцький Михаїл, Левандa Володимир.
В. 181. Кіляр Йосиф.
В. 186. Офца Анна, Бованко Пайза.
В. 187. Хімка Василь.
В. 192. Льоренц Томаш, Корендович Олекса, Надус Олекса.
В. 194. Коцішко Іван, Харчишин Лука, Гунчак Никола стар.
В. 198. Лисяк Григорій.
В. 202. Боднар Елисавета, Яблонська Анна, Дзуба Марія.
В. 203. Прихітко Семен.
В. 206. о. Довгович Володимир.
В. 209. Кулиняк Юстина.
В. 211. Гасїй Василь.
В. 213. Підгайний Николай.
В. 215. Ковальський Тимофтей, Григоровський Лука.
В. 218. Сокіл Йосиф, Горват Андрій.
Відділ 219. суспендований.
В. 219. Бадїда Іван, Бриндзя Іван, Берковський Гнат, Бриндзя Стефан, Бадїда Николай, Цап Яків, Ґолмич Андрій, Ґурецький Гриць, Ключник Михайло, Куш Дмитро, Конвіцький Ілько, Крайник Никола, Кузїв Теодор, Мінарчик Андрій, Набережник Михайло, Набережний Янко, Намісник Михаїл, Попіль Стефан, Поглїд Василь, Сивулич Іван, Шрамко Андрій, Томчик Яцко, Венґер Михайло, Земчак Іван, Желїзняк Гнат, Хохла Дмитро мол., Хохла Тимко, Хохля Юрій.
В. 221. Гливний Петро, Афтаназ Антін, Карабин Назар, Крупник Теодор, Дубас Василь с. Федька.
В. 223. Шот Войтїх.
В. 224. Гадик Анна.
В. 225. Прокопів Йосиф, Краль Павло, Ревак Теодор, Пристай Теодор, Малащак Дмитро, Ґрошко Ілько.
В. 229. Олецький Вацлав, Чобіт Іван, Конопка Антін, Федоришин Михайло, Волювач Яків, Полько Іван, Папіньчак Марія, Папіньчак Іван, Лисак Василий, Головчак Федь, Ґазда Михаїл, Домбровський Яків, Гусениця Анна, Зубаль Іван, Бойко Павло, Федицький Михайло, Заяцковський Адам, Ворона Йосиф, Найдух Петро, Гойдич Гриць, Гнатушко Василь, Гамадїк Іван, Глух Василь, Гунка Іван, Фрич Іван.

(Конець буде).

ПОВІДОМЛЕНЄ.

Отсим подає ся до загального відома, що слїдуючі відділи Укр. Нар. Союза з днем 14-го цьвітня 1915 р., згідно з § 253 статута Укр. Нар. Союза зістали розвязані: Братство сьв. Петра і Павла від. 5 в Монт Кармел, Па. Братство Пресьв. Богородиці від 7 в Макаду, Па. Братство сьв. Петра і Павла від. 34 в Олд Фордж, Па. Братство сьв. Володимира від 40 в Едвардсвіл, Па. Сестрицтво Пресьв. Богородиці від 44 в Монт Кармел, Па. Братство сьв. Володимира від. 75 в Монт Кармел, Па. Братство сьв. О. Николая від. 97 в Маріон Гайтс, Па. Братство сьв. О. Николая від. 141 в Літл Фолс, Н. Й. Братство сьв. Димитрія від. 207 в Дженет, Па. Братство сьв. Димитрія від. 309 в Сиракюз, Н. Й.

Членам повисше згаданих розвязаних відділів вислано на адресу місцевих секретарів переступні карти, з котрими мають зголосити ся до других правно істнуючих відділів У. Н. Союза, коли хотять бути правними членами Укр. Нар. Союза.

Джерзи Сіти, Н. Дж., дня 14. цьвітня 1915 р.

За Головний Уряд Укр. Нар. Союза:

Мих. Угорчак, гол. рек. секр.

ПОВІДОМЛЕНЄ.

Отсим подає ся до загального відома, що слїдуючі відділи Укр. Нар. Союза зістали з днем 3-го цьвітня 1915 р., згідно з § 253 статута У. Н. Союза, виключені з нашої орґанізації: Братство сьв. Петра і Павла від. 27. в Ґлен Лайон, Па., Братство сьв. Володимира від. 31. в Сенека Фалс, Н. Й., Братство сьв. О. Николая від. 36. в Вендел, Па., Братство Пресьв. Богородиці від. 49 в Павгатан, В. Ва., Братство сьв. І. Хрестителя від. 59 в Лайзенрінґ, Па., Братство сьв. Петра і Павла від. 158 в Кріксайд, Па., Братство сьв. Петра і Павла від. 166 в Барнесборо, Па., Братство сьв. Михаїла від. 197 в Своєрс, Па., Братство сьв. Михаїла від. 212 в Клївленд, О., Братство сьв. Кирила і Методія від. 260 в Тейлор, Па., Братство Пресьв. Богородиції від. 266 в Ґлен Лайон, Па., Братство сьв. О. Николая від. 298 в Голден, В. Ва., Братство сьв. Петра і Павла від. 299 в Мікінтайр, Па., Сестрицтво Пресьв. Діви Марії від. 361 в Донора, Па., Братство Пресьв. Діви Марії від. 376 в Централія, Па. і Сестрицтво Пресьв. Діви Марії від. 382 в Вілмердінґ, Па.

Дано в Макаду, Па., дня 12-го цьвітня 1915 р.

Дмитро Капітула, гол. предс. У. Н. Союза.

РУХ В ВІДДІЛАХ У. Н. СОЮЗА.

ДЖЕРЗИ СІТИ, Н. ДЖ. Уряд „Товариства Українських Соколів", від. 170, подає до відома всім своїм членам, що квартальний мітінґ відбуде ся сеї суботи т. є. дня 17. цьвітня 1915 р. о годині 8-мій вечером, в гали Народного Дому під ч. 72 Моріс стріт, Джерзи Сіти, Н. Дж. На тім мітінґу мусить кождий член явити ся, бо є дуже важні справи до полагодженя, як також Контрольна Комісія здасть справозданє з першого кварталу. Неявившi ся члени будуть карані після статута. — А. Шостак, предс.; І. Осадців, секр. фінанс.; А. Савка, кас.; Вол. Мартинець, секр. рекорд.

КОТСВІЛ, ПА. Бр. Сошествія сьв. Духа, від. 248, повідомляє всїх місцевих членів, що мітінґ відбуде ся дня 18. с. м. в домі п. Д. Козачишина, проте просимо, щоби кождий член явив ся на мітінґу. — П. Мокрій, предс.; М. Пик, секр.

РОЧЕСТЕР, Н. Й. Бр. сьв. Йосафата, від. 217, повідомляє всїх своїх членів, що місячний мітінґ відбуде ся в недїлю 18. цьвітня с. р. точно о годині 3-тїй пополудни в гали при Джосеф Ст., корнер Насав Ст. Всі члени мають на сїм мітінґу явити ся, а котрий не заплатить свого довгу, буде суспендований. Неявивший ся член заплатить 50 цнт. кари, а урядник $1.00. Таксамо запрошаємо всїх тих, котрі ще не належать до У. Н. Союза, щоби прийшли на наш мітінґ і вступили до нашого Братства і до У. Н. Союза. — Н. Мурашко, секр.

КАРТЕРЕТ, Н. ДЖ. Бр. сьв. Арх. Михаїла, від. 209, повідомляє всїх своїх місцевих і позамісцевих членів, що місячний і піврічний мітінґ відбуде ся в недїлю дня 18. цьвітня с. р., о год. 2-гій пополудни, в гали парохіяльній при Ровей Аве. Член, який не явить ся на тім мітінґу, заплатить кару після статута. — Й. Ґінда, предс.; М. Ґінда, кас.; Й. Войнаровський, секр.

ПРОВІДЕНС, Р. АЙ. Тов. Князя Данила, від. 73, повідомляє всїх своїх членів, що мітінґ відбуде ся дня 18-го цьвітня в тій самій гали де завсїди. Мітінґ розпічнеть ся о 2-гій годині пополудни. Тож просить ся всїх членів місцевих і замісцевих явитись на сей мітінґ, бо суть важні справи до полагодженя. Котрі члени мають залеглости в Товаристві, мають усе залагодити на сїм мітінґу. Котрий член прийде по мітінґу, то заплатить 50 цнт. кари, а котрий член цїлком не прийде на мітінґ і не заплатить своєї належитости, то буде суспендований. — Д. Лободяк, секр.

ПОРТ ДЖЕРВИС, Н. Й. Бр. сьв. Арх. Михаїла, від. 198, повідомляє всїх своїх місцевих і позамісцевих членів, що дня 18. цьвітня б. р. о год. 6.30 вечером відбуде ся квартальний мітінґ в домі місцевого предсїдателя п. Николая Кавальця. Буде приниматн ся нових членів до Братства без вступного а до У. Н. Союза після статута. Всї члени мають безуслівно явити ся, бо маємо полагодити важну справу. — Н. Кавалець, предс.; Ф. Бернад, секр.

КЛІВЛЕНД, О. Тов. „Сокіл" повідомляє своїх членів, що квартальний мітінґ відбуде ся в недїлю дня 18. цьвітня о годині 2-гій пополудни в гали церковній. На порядку дневнім касове справозданє і инші важні справи. — І. Клим, предс.; І. Литвак, кас.; Ю. Коцішевський, секр.

ВИКАЗ

убитих, ранених, полонених і пропавших Українців у теперішній війні.

—o—

СКОРОЧЕНЯ:

п. = піхота (інфантерія)
стр. = стрільці (еґри)
у. = улани
д. = драґони
а. = артилерія (полева)
а. кн. = артилерія кінна
а. гір. = артилерія гірська
а. кр. = артилерія кріпосна
г. = гавбиці (полеві)
г. т. = гавбиці тяжкі
пи. = піонїри
сап. = сапери
тр. = трен (достава амуніції і живности)
с. = санітети
л. = ляндвер (піх. краєвої оборони)
у. л. = улани ляндвери
а. л. = артилерія ляндвери
г. л. = гавбиці ляндвери
з. о. = загальне ополчене (ляндштурм)
ж. = жандармерія
ск. ст. = скарбова сторож.

Подане при імени число означає полк (реґімент), баталїон або дивізію.

—o—

(Дальше).

Листа утрат ч. 95
видана 6. січня 1915.

РАНЕНІ:

Кудас Ромуальд, 95 п.
Кула Антін, 10 п.
Куфель Гнат, 10 п.
Кульгарець Тома, 10 п.
Кулик Іван, 10 п.
Кулик Йосиф, 10 п.
Куриляк Стефан, 10 п.
Курило Стефан, 10 п.
Кушей Васко, 10 п.
Кушик Казимир, 10 п.
Кушик Никола, 95 п.
Кушмідер Петро, 10 п.
Кузьмінський Йосиф, 95 п.
Квасняк Станислав, 10 п.
Квичак (інф.), 95 п. (10 комп.)
Лалач Іван, 10 п.
Лалковський Кирило, 10 п.
Лановий Теодор, 10 п.
Лапа Яків, 10 п.
Ласка Петро, 10 п.
Лелицький Павло, 95 п.
Ленько Михайло, 10 п.
Лещук Іван, 10 п.
Лещик Іван, 10 п.
Лібович Іван, 10 п.
Лихота Іван, 10 п.
Липський Ілько, 10 п.
Льорниц Володимир, 10 п.
Льос Йосиф, 10 п.
Луцик Йосиф, 10 п.
Лучак Никола, 10 п.
Лучка Йосиф, 95 п.
Лукасевич Стах (ґефр., тит. капраль), 95 п.
Лукіянчук Гамоз (?), 95 п.
Лупійчук Василь, 95 п.
Лутан Яків, 10 п.
Люзний (а може Лужний?) Йосиф, 95 п.
Лис Іван, 10 п.
Мах Франко, 10 п.
Майко Іван, 10 п.
Макар Григорій, 10 п.
Макара Василь, 95 п.
Малапчук Юрко, 10 п.
Маличок Іван, 10 п.
Малюсевич Йосиф, 10 п.
Манявський Михайло, 10 п.
Маральський Фелікс, 10 п.
Марцінків Данило, 95 п.
Маргаль Йосиф, 10 п.
Марко Данило, 10 п.
Марків Стефан, 10 п.
Мартинець Михайло, 95 п.
Масляк Іван, 10 п.
Матичак Стефан, 10 п.
Матичук Семен, 95 п.
Мазан Іван, 10 п.
Мазур Іван, 10 п.
Мазуркевич Стефан, 95 п.
Медельчук Петро, 10 п.
Мельник (інф.), 95 п. (10 комп.)
Мельник Максим, 10 п.
Мельник Никола, 95 п.
Мельник Семен, 95 п.
Мельникевич Яким, 10 п.
Мельничук Іван, 10 п.
Мендет Петро, 95 п.
Мервяк Никола, 95 п.
Михалишин Стефан, 10 п.
Михалин Михайло, 95 п.
Мицкан Андрій, 10 п.
Мигач Михайло, 10 п.
Микось Стефан, 10 п.
Милевський Йосиф, 95 п.
Мищишин Іван, 10 п.
Митрошко Олекса, 10 п.
Моха Никола, 10 п.
Моцків Олекса, 10 п.
Монастирський Никола, 95 п.
Мороз Стефан, 95 п.
Мороз Петро, 10 п.
Москва Мартин, 55 п.
Мостишин Антін, 95 п.
Мруський Павло, 95 п.
Мула Маріян, 10 п.
Мулик Михайло, 95 п.
Муричка Никола, 95 п.
Мушак Андрій, 10 п.
Мушакевич Казимир, 10 п.
Мицька Яків, 10 п.
Микита Йосиф, 10 п.
Мищишин Антін, 10 п.
Нагумик Стефан, 95 п.
Настасюк Петро, 95 п.
Наврок Тимофій, 95 п.
Нечесний Іван, 95 п.
Недільський Тома, 10 п.
Німчик Адам, 10 п.
Німчик Андрій, 10 п.
Німчик Петро, 10 п.
Новак Михайло, 10 п.
Новик Іван, 10 п.
Никотин Никита, 95 п.
Нивник Іван, 10 п.
Облещук Іван, 95 п.
Оконський Йосиф, 10 п.
Олійник Никола, 95 п.
Оличний Василь, 95 п.
Остап Петро, 10 п.
Остапяк Теодор, 95 п.
Остапів Михайло, 10 п.
Ощіпко Михайло, 10 п.
Пацанюк Никола, 95 п.
Пачковський Іван, 95 п.
Палюх Войтко, 10 п.
Пап Семен, 10 п.
Паралевич Антін, 10 п.
Параняк Франко, 10 п.
Параслюк Никола, 95 п.
Пастяк Йосиф, 10 п.
Пастух Михайло, 10 п.
Пашковський Іван, 10 п.
Патер Михайло, 10 п.
Павлюк Василь, 58 п.
Павлечко Іван, 10 п.
Павлик Дмитро, 10 п.
Павлишин Михайло, 95 п.
Пазюк Лев, 10 п.
Пецарський Павло, 10 п.
Пейко Іван, 10 п.
Пелех Василь, 10 п.
Пелех Матвій, 10 п.
Пела Теодор, 10 п.
Петрик Іван, 10 п.
Петровський Роман, 10 п.
Підгірний Мартин, 95 п.
Пилип Гаврило, 10 п.
Пиріг Стефан, 95 п.
Пирожок Олекса, 95 п.
Плонка Франко, 10 п.
Подоляк Василь, 10 п.
Польник Андрій, 30 п.
Помийчук Іван, 95 п.
Поможанський Данило, 95 п.
Помула Йосиф, 10 п.
Попель Гаврило, 95 п.
Посічник Василь, 95 п.
Поточний Іван, 10 п.
Поточний Михайло, 10 п.
Позняк Маріян, 10 п.
Працків Данило, 10 п.
Процак Григорій, 10 п.
Процик Данило, 10 п.
Прокопів Іван, 95 п.
Проскурницький Роман, 95 п.
Прибильський Василь, 95 п.
Притуляк Тома, 10 п.
Псьорняк Станислав, 95 п.
Пустельник Станислав, 10 п.
Пущкар Михайло, 10 п.
Питляк Данило, 10 п.
Радон Андрій, 10 п.
Радванський Іван, 10 п.
Радванський Михайло, 10 п.
Рафайлюк Петро, 95 п.
Ранюк Никола, 95 п.
Ратушний Юрко, 95 п.
Ревакович Іван, 10 п.
Ревакович Іван, 10 п.
Рисорів Панько, 95 п.
Робачинський Леонард, 10 п.
Рогож Франко, 10 п.
Романяк Василь, 10 п.
Романишин Антін, 95 п.
Ружицький Франко, 10 п.
Рубаха Василь, 10 п.
Рихліцький Іван, 10 п.
Риґула Войтко, 10 п.
Садовський Іван, 95 п.
Садовський Іван, 10 п.
Саґан Іван, 10 п.
Салабан Дмитро, 10 п.
Салабан Прокіп, 10 п.
Саладяк Іван, 10 п.
Саладяк Теодор, 10 п.
Салій Михайло, 95 п.
Салюк Дмитро, 10 п.
Саміла Василь, 95 п.
Самуіл Пилип, 10 п.
Саночак Іван, 10 п.
Савчак Іван, 10 п.
Савка Петро, 10 п.
Савуляк Семен, 95 п.
Семчик Антін, 10 п.
Семенюк Андрій, 58 п.
Семенюк Йосиф, 95 п.
Семків Іван, 95 п.
Сенюк Дмитро, 10 п.
Сеньків Михайло, 58 п.
Сеньковський Гіяцинт, 10 п.
Сетарчук (інф.), 95 п. (10 комп.)
Сікацець Іван, 10 п.
Сікора Станислав, 10 п.
Сільник Іван, 10 п.
Сімашко Володислав, 10 п.
Сюрак Іван, 10 п.
Сівак Луць, 10 п.
Скоревич Іван, 95 п.
Скотницький Михайло, 10 п.
Скрабаляк Іван, 10 п.
Скрипник Юрко, 95 п.
Скрипник Дмитро, 58 п.
Сливінський Михайло, 10 п.
Слободян Михайло, 95 п.
Сметана Іван, 10 п.
Сміґель Іван (ґефр.), 10 п.
Смук Михайло, 95 п.
Смук Михайло, 10 п.
Сніриқ Петро, 10 п.
Сніжок Франко, 10 п.
Собон Фльоріян, 10 п.
Сохацький Федор, 95 п.
Сопінський Василь, 58 п.
Содька Іван, 10 п.
Сокальський Тома, 10 п.
Сорочак Йосиф, 10 п.
Сорока Теодор, 10 п.
Сова Андрій, 10 п.
Сова Войтко, 10 п.
Спринський Антін, 95 п.
Стадницький Іван, 10 п.
Станиславський Фелікс, 95 п.
Стебелко Стефан, 10 п.
Стефанюк Василь, 95 п.
Стоваш Гнат, 10 п.
Струсь Ілько, 10 п.
Стрихацький Олекса, 10 п.
Ступак Олекса, 10 п.
Стиранка Антін, 95 п.
Стисло Іван, 10 п.
Стисло Семен, 10 п.
Судейко Никола, 95 п.
Суранович Петро, 10 п.
Свидзінський Михайло, 10 п.
Сич Григорій, 10 п.
Синовідський Войтко, 95 п.
Сивий Михайло, 10 п.
Тарнавський Лука, 10 п.
Тарнавський Марко, 10 п.
Терлецький Йосиф, 10 п.
Тесть Лука, 10 п.
Ткач Стефан, 10 п.
Точик Вартоломей, 10 п.
Томашевський Михайло, 10 п.
Томчишин Михайло, 95 п.
Томяк Никита, 95 п.
Томик Стефан, 95 п.
Томкевич Франко, 10 п.
Трач Гнат, 10 п.
Трач Олекса, 95 п.
Турко Никола, 10 п.
Твердохліб Володислав, 95 п.
Твердохліб Тимко, 95 п.
Творидляк Антін, 10 п.
Тимків Іван, 10 п.
Урбан Станислав, 10 п.
Фара Тома, 10 п.
Фариняк Маріян, 10 п.
Федак Теодор, 10 п.
Федьків Іван, 10 п.
Федоренко Йосиф, 10 п.
Федик Михайло, 95 п.
Феник Василь, 10 п.
Феник Михайло (рез.), 10 п.
Феник Михайло (інф.), 10 п.
Фіцуляк Петро, 10 п.
Фіґура Стефан, 95 п.
Фірко Іван, 10 п.
Фортуна Антін, 10 п.
Француз Іван, 10 п.
Фрон Петро, 10 п.
Фридрих Стефан, 95 п.
Химус Михайло, 10 п.
Хома Іван, 10 п.
Хома Йосиф, 10 п.
Хома Станислав, 10 п.
Хома Стефан, 95 п.
Хома Теодор, 10 п.
Хомик Григорій, 10 п.
Хоростковський Семен, 95 п.
Храпко Михайло, 95 п.
Хробак Вартоломей, 10 п.
Хрущ Василь, 10 п.
Хухра Іван, 10 п.
Цап Іван, 10 п.
Церковняк Василь, 95 п.
Церковний Стефан, 10 п.
Церковняк Іван, 10 п.
Ціхоцький Петро, 10 п.
Ціхоцький Стефан, 10 п.
Цвян Михайло, 10 п.
Цимбаліста (інф.), 95 п. (10 комп.)
Цинкер Андрій, 10 п.
Чайковський Фелікс, 95 п.
Чайковський Михайло, 95 п.
Чарнецький Станислав, 95 п.
Чех Павло, 10 п.
Чехів Василь, 10 п.
Чепелинський Михайло, 95 п.
Червінський Станислав, 10 п.
Чміль Іван, 10 п.
Чоловський Іван, 10 п.
Чучка Іван, 10 п.
Чучкевич Клим, 10 п.
Чупило Іван, 10 п.
Чвиль Стефан, 95 п.
Шот Іван, 10 п.
Шалабський Йосиф, 95 п.
Шантарук Яків, 95 п.
Шаткевич Фелікс, 10 п.
Шатинський Стефан, 10 п.
Шелиґович Теодор, 10 п.
Шинкарчук Олекса, 95 п.
Шевчук Іван, 95 п.
Шевчик Василь, 95 п.
Шклярчук Павло, 95 п.
Шляхтич Никола, 10 п.
Шмерловський Іван, 95 п.
Шморик Петро, 10 п.
Шотковський Вавро, 95 п.
Шпак Василь, 10 п.
Шпитман Іван, 10 п.
Шпитман Йосиф, 10 п.
Шубер Йосиф, 10 п.
Шуляр Никола, 58 п.
Шурлей Луць, 10 п.
Шустерняк (інф.), 95 п. (10 комп.)
Шийка Михайло, 10 п.
Шиманський Франко, 10 п.
Шиманський Рудольф, 10 п.
Щепановський Людвик, 95 п.
Щепик Войтко, 10 п.
Щерба Антін, 10 п.
Щерба Михайло, 10 п.
Щур Іван, 10 п.
Юрчак Михайло, 10 п.
Юрійко Іван, 95 п.
Юрковський Михайло, 10 п.
Яцина Петро, 10 п.
Яцишин Теодор, 95 п.
Якубовський Володислав, 10 п.
Яловеґа Михайло, 95 п.
Янковський Гриць, 10 п.
Янушкевич Олекса, 10 п.
Ярема Юрко, 10 п.
Яремцьо Мартин, 10 п.
Яремкович Андрій, 10 п.
Ярмула Іван, 10 п.
Ярох Михайло, 10 п.
Яросевич Михайло, 10 п.
Ярош Антін, 10 п.
Яружак Лесь, 58 п.
Ясінський (інф.), 95 п. (10 комп.)
Ясінський Михайло, 10 п.
Ящишин Василь, 10 п.
Явдик Михайло, 10 п.
Яворський Йосиф, 95 п.

ПОЛОНЕНІ:

Бих Никола (кад. асп.), 55 п.
Яромин Іван (кад.), 95 п.
Бачар Каспер, 15 п. (в Росії)
Банась Франко, 10 п.
Бандас Кароль, 15 п. (в Росії)
Бебик Мартин, 15 п. (в Росії)
Білий Ілько, 55 п. (в Росії)
Білецький Войтко, 95 п.
Більо Франко, 10 п.
Бляха Михайло, 15 п. (в Росії)
Бочуляк Антін, 10 п.
Боднар Едвард, 10 п.
Бойко Василь, 55 п. (в Росії)
Бриґідер Йосиф, 55 п. (в Росії)
Будник Панько, 15 п. (в Росії)
Будзінський Франко, 10 п.
Бугайчук Олекса, 58 п.
Бунда Никола, 55 п. (в Росії)
Бурмус Михайло, 95 п.
Бичок Павло, 10 п.

(Дальше буде).

ПЕРША УКРАЇНСЬКА ФАБРИКА ЦИҐАРЕТОК В АМЕРИЦІ!

Виробляє циґаретки „Україна“ по 5 і 10 центів за 10 штук.

ДЛЯЧОГО ВИ ПОВИННІ КУРИТИ ЦИҐАРЕТКИ „УКРАЇНА“?

1) Длятого, що циґаретки „Україна“ виробляємо з найлучшого турецького і російського тютюну.

2) Длятого, що циґаретки „Україна“ перевисшають всі инші циґаретки своїм смаком і запахом а суть дешевші від всіх инших тутешних виробів того рода.

3) Длятого, що циґаретки „Україна“ виробляють українські фабриканти і українські робітники.

4) Длятого, що курячи циґаретки „Україна“, спомагаєте не лише своїх фабрикантів і робітників, але помагаєте загальній нашій народній справі, бо фабрика дає 5% чистого доходу на „Фонд визволеня України“.

Жадайте всюди у всіх шторах, по стендах, циґареток „Україна“.

Хто раз спробує циґареток „Україна“, той певно вже инших циґареток не буде курити.

Циґаретки „Україна“ висилаємо до всіх частий Злучених Держав і Канади.

За $1.00 висилаємо 20 пачок циґареток „Україна“ сорта А, а за $5.00 110 пачок того сорта.

За $2.00 висилаємо 20 пачок циґареток „Україна“ сорта Б, а за $6.00 66 пачок того сорта.

До Канади висилаємо замовленя від $3.00 в гору.

Разом з замовленєм треба посилати всі гроші; при замовленях на $5.00 і висше треба присилати половину гроший разом з замовленєм, а решту платить ся при відборі посилки.

Замовленя посилайте на адресу: 40-43

SHKLARYK, TRACH & CO.,
510 E. 12th St., New York, N. Y.

Пошукуємо аґентів. Аґентам і штерникам даємо відповідний опуст.

П. С. Маємо також на складі російський і австрійський тютюн в ориґінальних пачках і висилаємо по найнизших цінах.

Читальня „Просьвіти“ ім. Т. Шевченка в Рочестер, Н. Й.

виставить

в Литовскій гали, під ч. 575 Джосеф Аве.

НА ДЕНЬ 1-ГО МАЯ 1915 Р.

драму в 5. діях з поеми Т. Г. Шевченка

„НЕВОЛЬНИК“

(Переробив М. Л. Кропивницький).

Цїни місць: в двох перших рядах по 75 ц., в дальних чотирох рядах по 50 ц.; прочі по 35 і 25 центів.

Початок о годині 7.30 вечером.

Драма ся буде виставлена пораз перший в Рочестер, до котрої доложено всяких старань, щоби драма впала на скрізь добре. Часть доходу призначена на повоєнний фонд, тож не повинно нікого забракнути з рочестерських Українців! — Хто не прибуде, буде опісля жалувати. — Памятайте день 1-го мая.

ПО ПРЕДСТАВЛЕНЮ ТАНЦЇ! 43

БРУКЛИН, Н. Й.

В НЕДІЛЮ, ДНЯ 18. ЦЬВІТНЯ С. Р.

відбудесь в Бруклині

ВЕЛИКЕ ВСЕНАРОДНЕ ВІЧЕ

в справі вільної України

В ГАЛИ П. ГР. ЛИТВИНА ПІД Ч. 83 НОРТ 7-МА УЛИЦЯ.

Промовляти буде др. С. Демидчук.

Початок точно о год. 6-тій вечер.

ВСТУП ВІЛЬНИЙ.

Комітет.

ПОЗІР! ПОЗІР!

Заходом Тов. співацького „Боян“ в Ґлен Лайон, Па.

—: відбуде ся :—

ВЕЛИКИЙ КОНЦЕРТ

в честь Тараса Шевченка

В НЕДІЛЮ, ДНЯ 18. ЦЬВІТНЯ 1915

в гали церковній при Мейн стр., Ґлен Лайон, Па.

ПОЧАТОК О ГОДИНІ 6.30 ВЕЧЕР.

ПРОГРАМА.

ЧАСТЬ І.

1. Вступне слово.
2. а) „Думи мої“; б) „Ой лопнув обруч“ — хор мішаний
3. „Туга за ріднею“, деклямація — п. І. Живіцький.
4. а) „За Тебе Україно“; б) „Ой вербо, вербо“ — хор мішаний.
5. „Присяга української дитини“; „Діти бідного народу“; „На роковини Шевченка“; „Учіть ся свого“ — деклямації дітий.
6. а) „Пробудилась Русь“; „Чи є в сьвіті молодиця“ — хор мішаний.
7. „Боже великий єдиний“; „Соколи, Соколи“; „Гей там дітвора йде“; „Чом, чом“; „Де згода в родині“; „Коло млина“ — хор дітий.
8. „Тополя“, деклямація — п-на Е. Шимко.
9. а) „Чом так скрипто“; б) „Крилець“ — хор мужеський.

ЧАСТЬ ІІ.

10. „На Шевковій могилі“, деклямація — п-на А. Мадяк.
11. „ВІНОК НА МОГИЛУ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА“, штука в двох відслонах, відограють шкільні діти.
12. „Ще не вмерла Україна“ — хор мішаний.

Дірiґент хорів: **п. Л. Угрин.**

Просить ся о як найчисленнійшу участь.

43 **КОМІТЕТ.**

ПОЗІР, РУСИНИ-УКРАЇНЦЇ З ВУНСОКЕТ, Р. АЙ. І ОКОЛИЦЇ!

РУСЬКО-УКРАЇНСЬКЕ ВІЧЕ

відбуде ся

дня 18. цьвітня т. є. в неділю пополудни о годині 3-тій, на Савт Мейн Стріт ч. 13 і пів.

На тім вічу будуть говорити відповідні референти. Запрашає ся всіх щирих Русинів-Українців, у котрих ще не вигасла любов до свого рідного краю та до своїх поневолених братів і сестер.

Вступ вільний для кождого Русина-Українця.

Кацапам-москвофілям вступ заборонений!

43 **Вічевий Комітет.**

ПОЗІР! ПОЗІР! УКРАЇНЦЇ НЮ ЙОРКУ І ОКОЛИЦЇ!

Заходом Товариства „Просьвіта“ в Ню Йорку, Н. Й.

В СУБОТУ, ДНЯ 17. ЦЬВІТНЯ 1915 р.

відограє ся

ТЕАТРАЛЬНЕ ПРЕДСТАВЛЕНЄ

В Manhattan Lyceum Hall,

66-68 East 4th St., New York, N. Y.

„АРЕНДАР“

дуже поучаюча штука в 3-ох діях, а в 10-ох відслонах, з сельського житя в Галичині.

Режісер: п. І. Буґера. Музика: Г. Е. Смолинського. Власні костюми Тов. „Просьвіта“.

Початок точно о годині 8-ій вечером.

Цїни місць: 1-рядні 75 цнт., 2-рядні 50 ц., 3-рядні 35 ц. Місць стоячих нема.

ПО ПРЕДСТАВЛЕНЮ ВЕЛИКИЙ БАЛЬ.

РОДИМЦЇ! ВСТУПАЙТЕ ГРОМАДНО В ЧЛЕНИ УКР. НАР. СОЮЗА!

ДЛЯ ТИХ, ЩО ЧИТАЮТЬ ОГОЛОШЕНЯ.

За всї оголошеня (адвертайзменти), поміщені в „Свободі“, редакція не відповідає. Хто замовляє щонебудь з поміщуваних оголошень, нехай звертає ся просто на адресу тої фірми, яка оголошує ся; в „Свободі“ належить замовляти лише те, що „Свобода“ оголошує від себе. На се треба добре уважати.

Звертаєсь увагу Вп. читачів нашої часописи, що, коли вони висилають замовленя до фірм оголошуючих ся в нашій часописи, роблять се на власне ризико і редакція за се відвічати не може.

ПРИЯТЕЛЇ З НЮАРКУ!

Звертаємо Вашу увагу на купців, котрі мають свої штори в будинку **Vasa**, на розі **Prince & Court Sts., Newark, N. J.** Сї купці знизили ціни своїх товарів, почавши від голяра, який числить 5 цнт. за голенє а 10 цнт. за стриженє, аж до пекара, продавців овочів, цукорків, виробів ґалянтерійних і ресторан, а навіть знизив ціни сам п. Ваза, дентист і руський аптикар. Переконайтесь о тім самі. 43—

ПИШІТЬ ЗАРАЗ,

бо незадовго вже вичерпає ся, по прегарний

СТІННИЙ КАЛЄНДАР

з Руської Кольонії

в Мілвіл, Н. Дж., з сьвятами на кождий день року після старо-руського і нового стилю. Калєндар сей містить богато фотоґрафій і цікаві інформації про місто Мілвіл і Руську Кольонію. Лиш залучіть на пересилку стемпсів за 4 цнт. на адресу:

THE EUROPEAN COLONIZATION CO.,
Millville, N. J. 36—

ПОТРІБНО ЛЮДИЙ ДО РОБОТИ.

Добра платня. Голоситись до аґенції під ч.
180 1st Street, cor. Henderson St.,
Jersey City, N. J. 42—44

НА ПРОДАЖ ДІМ на 4 фамілії. Сальон і галя на балї і весіля. Добрий рент, в добрім положеню, близько фабрик, межи Русинами, пів блока від стріткари. Ціна уміркована. Половину готівкою, решту на морґіч. Хто купить з Русинів — сего не пожалує. Прошу приїхати оглянути або листовно зголосити ся на адресу: Теодор Вовк, 2613 — 3rd Ave., Watervliet, N. Y. 41-43

ГУРТОВНА І ДРІБНА ПРОДАЖА

ВИН, ЛІКЕРІВ, ГОРІВКИ І ПИВА.

S. KREUTER,
90 First Ave., межи 5 а 6 Str., New York, N. Y.

Купуйте там, де можете дістати, що хочете і по дешевих цінах.

ПОБІДА НАД МИЛОМ! Без пензля, милярки, води, болю, голиш найсильнійший поріст в мінуті приємно ґарантованою кремою „Романа“. Чистить прищі, гладить зморщики. Вигідно носити, всюди до ужитку. Слій на пів року 50 центів. Надсилайте гроші почтовими марками. Потребуємо аґентів. Адреса: Roman Maykowski, Box 7, Sta. D., New York, N. Y. 36—43

РУСЬКА КНИГАРНЯ ІМ. ШЕВЧЕНКА

має на складі молитвенники, Кобзарі, „Українську Музу“, книжки о теперішній війні, календарі і всякі инші. Приходіть або пишіть на адресу: 11—

RUSKA KNYHARNIA
168 E. 4 Street, New York, N. Y.

РЕВМАТИЗМ

Не шліть ані цента, тільки напишіть своє назвиско і адрес а я вишлю Вам лік, коштуючий 1 дол. за дармо на пробу. Єсли Вам поможе, пришлете мені 1 доляра, єсли ні, то Ви не довжні мені нічого. Не терпіть отже болю а пишіть сейчас до: A. OWENS, 605 W. 168th Str. New York.

УВАГИ НА ЧАСІ.

Банкир, адвокат, а навіть біржевик з Ню Йорку, Шікаго, Філядельфії і и. уміщують свої резервові капітали в закупні реальностий тому, що ґрунт є основою всяких богатств на сьвіті. Упадають ріжні бізнеса, але льокація заощаджених гроший в земли є завсїгди певна і користна, бо вартість землї зростає постійно.

European Colonization Co.,

є зорґаінзована на то, щоби подати Землякам способність стати ся властителями реальности в спосіб легкий, який заохочує до ощаджуваня.

В нас можна закупити за вплатою в готівці:

$100.... 5-акрову фарму.
$200....10- „ „
$400....20- „ „ і т. д.,

решту розкладаємо на догідні місячні сплати або квартальні.

Руська Кольонія о годину їзди від Філядельфії в околици великих і промислових міст. По близші інформації голосити ся сейчас або відразу приїзджати, повідомивши нас наперед просто до офісу компанії на адресу:

European Colonization Co.
761 Drexel Bldg., Philadelphia, Pa.

ЦІННИК КНИЖОК,
які можна дістати в друкарні „Свободи":

ДРУКИ.

Книжочки платничі для вписуваня місячних вплат членів до Братств і Товариств, 50 штук 3.50
Метрики хрещеня, шлюбу і смерти, штука .... 3 цнт.
Поминник за померших .... 10 цнт.
Листові папери. Листи з вінєтою Т. Шевченка, М. Лисенка, Ів. Франка, Богдана Хмельницького, М. Драгоманова — за штуку .... 2 цнт.
Книжки для опікунів хорих 1.00
Сьвідоцтва лікарські для хорих членів Братств і Товариств .... 3 цнт.

МОЛИТВЕННИКИ І КНИЖКИ БОГОСЛУЖЕБНІ ТА РЕЛІҐІЙНІ.

Новий Завіт 2.00
Псалтир 1.00
Бог Надежда Моя, звичайна оправа 1.00
Бог Надежда Моя, кістана оправа 2.00
Бог Радость Моя, кістяна оправа 1.40
Віночок, для молодіжи, звич. оправа 28
Дорога до неба, скіряна оправа .. 90
Дорога до неба, малий, звичайна оправа 32
Друг Души, кістана оправа 1.30
Друг Души, малий, звич. оправа ... 50
Горі імієм серця, кіст. оправа ... 1.10
Горі імієм серця, скіряна оправа.. 1.10
Горі імієм серця, звичайна оправа 34
Хліб Души, кістяна оправа 1.80
Хліб Души, звичайна оправа 90
Молитвослов для католицьких лиць 1.20
Помилуй нас Боже, для молодіжи, скіряна оправа 80
Помилуй нас Боже, звич. оправа.. 50
Коляди 20
Зборник найкрасших пісень церковних 10
Ангельський хор, часть II 20
Ангельський хор, часть II 5

Адреса:

„SVOBODA"

83 Grand Str., Jersey City, N. J.

R. J. Glick Агент асекурацийний від огня.

Офіс находить ся —39

в WILLIAM McCONNEL BUILDING

SHAMOKIN, PA.

РУСЬКИЙ ЛІЧНИЧИЙ ІНСТИТУТ.
(Староюрасвого християнського лікаря.)

Се лічниче заведене має вже вироблену славу. Спеціяльно лічать тут застарілі жолудкові недуги, як також перестуджене, западене легких і другі внутрішні недуги, епілепсію і секретні недуги мущин і женщин. Цілковито вилічую з ревматизму, пухлини і ран, лишай і скірні викиди. Ліки виробляють ся під доглядом лікаря і з вибраних зіл привезених зі старого краю. Лікар говорить по руськи.

Інститут отворений що-дня від рана до 7-ої вечером і виключаючи неділь.

Dr. BUKKI'S MEDICAL INSTITUTE
407 East 58th Str., New York, N. Y.
(передтим Nebiros Medical Cure.)
25—

Im з 21 камінями
ЖЕЛІЗНИЧИЙ ГОДИННИК
для мущин і жінок

накручує ся без ключика, позолочуваний, з ґаранцією на 20 літ, подвійні коверти гарно вирізані. Ходить безуслівно точно і є спеціяльно зроблений для людей, котрі роблять при желізницях, ґварантує ся на 20 літ. Незвичайна нагода. — Ми вишлемо сей годинник на кожду адресу за посліплатою (C. O. D.) $5.75 і за зворот пересилки, з тим привілеєм, що кождий може його оглянути, і если йому не подобає ся — то тоді не потребує платити ані одного цента. За такий годинник у иншого купця треба заплатити 25 дол. Дуже гарний 14 кар. золотом позолочуваний ланцюшок з дармовисом — додає ся даром до кождого годинника.

EXCELSIOR WATCH CO.,
1101 Athenaeum Bldg., Chicago, Ill.
40ч49

ШКОЛА АКУШЕРІЇ!
УЧІТЬ СЯ АКУШЕРІЇ В НАШІЙ ШКОЛІ, АБО У СЕБЕ ДОМА. ПО УКІНЧЕНЮ ВИДАЄМО ДИПЛЬОМ. Лічимо успішно всякі слабости мущин, женщин і дітий. Адресуйте:

Dr. C. DEUTSCH, School of Midwifery
229 E. 14th St., Dpt. S. New York, N. Y
Telephone: Stuyvesant 933.

$10.00 „РЕЙНКОВТИ" ДЛЯ МУЩИН АБО ЖЕНЩИН ЛИШ $3.75

!!! ЛИШ ЧЕРЕЗ КОРОТКИЙ ЧАС !!!

І НАША ВТРАТА А ВАШ ЗИСК!

З причини замкненя европейських ринків збуту, ми приневолені випродати около 10.000 мужеських і женських „рейнкевтів" низше фабричної ціни. Сі плащі були роблені на 10-долярову продаж, є з доброго матеріялу і доброї роботи, в брунатнім або синім кольорі. Ми певні, що Ви будете вельми вдоволені і тому вишлемо Вам „рейнковт", а коли не будете з него вдоволені, то зверніть його а ми Вам віддамо гроші. Пишіть, чи хочете мужеський чи жіночий плащ, брунатний чи синий, а також подайте нам міру обводу грудий і довжину (міряйте шнурком). Не стратьте сеї спосібности і вишліть ще нині 25 цнт. почтовими марками а ми вишлемо Вам сейчас „рейнковт". При замовленях з Канади треба присилати цілу належитість з гори моні-ордером. 41-

!!! ЛИШ $3.75 !!!

AMERICAN EUROPEAN RAINCOAT CO.
175 E. Broadway, Dept. 4, New York City.

Хто хоче довідати ся про причини теперішної війни, про її початки і дотеперішний перебіг та стан, нехай купить собі великий ілюстрований

КАЛЄНДАР
УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗА НА РІК 1915.

ЦІНА СЕГО КАЛЄНДАРЯ ЛИШ 60 ЦНТ. ВРАЗ З ПОЧТОВОЮ ПЕРЕСИЛКОЮ.

Гроші можна посилати почтовим або експресовим моні-ордером і в стемсах почтових. Канадійських почтових стемпсів і срібних монет не принимаємо.

Замовленя посилайте на слідуючу адресу:

„SVOBODA" 83 Grand St., Jersey City, N. J.

Стережіть ся безвартісних підроблених ліків а купуйте лиш правдивий Richter's Pain-Expeller з торговельною маркою Якор, яка є побіч представлена.

Фляшочки по 25 і 50 центів так кождій аптиці як і впрост від

F. Ad. Richter & Co.,
74–80 Washington St.
NEW YORK, N. Y.

ЖМІЄЧНИК є одним з найліпших домашних ліків і певним средством проти ревматизма, болів плечий, колена і болів грудий. Є помічне на болї голови, на болї суставів у рук і ніг, на легкий параліж карку, болї горла і зубів. СЕЙ ЛІК Є ВИРОКУ СЛАВНОГО Д-РА ХМЕЛЬНИЦЬКОГО.

Відносіть ся до ґенерального агента, залучаючи 2-центову марку на відповідь: 15ч50

MIKE FEDIW,
47 Ridge St.,
Hastings upon Hudson, N. Y.

Dr. WARD
СПЕЦІЯЛІСТ МУЖЕСЬКИХ НЕДУГ

Моя кільканайцятьлітна практика є до Вашої розпорядимости. Лічу найновійшими методами всі секретні недуги, сифіліс, затроєнє крови, утрату животности, пропуклину, розширенє жил, висушенє, обезсиленє, ревматизм, гемороїди, як також недуги міхура і нирок. ЦІНИ УМІРКОВАНІ.

Єсли другі лікарі не помогли Вам, прийдіть до мене на пораду. Зволіканє є небезпечне. Пораду даю даром. Прийдіть відвідати мій анатомічний музей і побачити чоловіка здорового і в хоробі. Інтересне і поучаюче. Вступ вільний. 95—

Dr. Ward
417 Sixth Ave., New York
Bet. 25th and 26th Sts.
Години: щоденно від 9 р. до 8 веч.; в неділї: від 10 рано до 2 поп.

РУСИНИ ПІТСБУРГА!

Чи Ви знаєте
ЩО ГРОШІ, ТО СИЛА?

Старайте ся пізнати та почніть складати свої ощадности в стейтовім банку на розї улиць
83— CARSON і 14-ої.

Сей банк є одним з найстарших і найпевнійших банків, що цілковито забезпечує Ваші ощадности. У нас складають ся гроші ЦЕРКОВНІ, БРАТСЬКІ, СИРІТСЬКІ і ин. Кождий, що має у нас гроші, отримує на бажанє звіт стейтових контрольорів.

Продаємо КОРАБЕЛЬНІ КАРТИ на найліпші лінії, а ГРОШІ до краю висилаємо по почтовім курсі.

German Savings & Deposit Bank
COR. 14-ої і CARSON STREETS,
SOUTH SIDE PITTSBURGH, PA.
И. Е. Рот, през., А. П. Міллер, кас., Ол. Бучак, урядн. банку.

МОДНІ УБРАНЯ

Коли хочете гарно убратись, то дайте зробити, або купіть собі готове і за дешеві гроші убранє у Вашого доброго знакомого і звісного рочестерського кравця.

S. Levin 11ч47
469–471 Clinton Ave., N. Rochester, N. Y.

ПОБІДА.

Д-ра Аккербума „Ора" увільнить молодих і старих від ревматизму. Половину людського віку взяло, щоб побороти се терпінє. Всякий відзискає свою силу в кількох днях. Найдорозшим скарбом є здоровлє а здоровлє то гроші.

OPA Dpt.
1012 41st St., Brooklyn, N. Y.

За 75 цнт. дістанете се лічниче средство і всякі поясненя. 35ч—

Патент з дня 30. червня 1906. число 59,457.

До хорих Русинів по всіх закутинах Злучених Держав!

Др. Б. ГОГЕНБЕРГ,
славний спеціяліст зі старого краю

поручає всім терпячим Русинам, так мущинам як і женщинам свої успішні лікарські услуги.

Лічить з найліпшим і найпевнійшим успіхом ревматизм всякі недомаганя жолудкові, недугу утроби, нирок, згрубленє жил, гемороїди, структуру або звуженє мочевого каналу, недуги венеричні, як рівнож всілякі наслідки тайних недуг, недуги скірні, ріжні затроєня крови і т. д.

Доконує всїх найтяжші операції мущин, женщин і дітий в своїм офісї або в домі пацієнта, спеціяльно же на пропуклину при помочи спеціяліста з Відня.

Єсли би хтось не міг прийти особисто, нехай опише листовно з повним довірєм свою недугу, а дістане совісну і безплатну пораду.

На відповідь залучіть почт. марку.

Dr. B. HOHENBERG,
304 2nd Ave., (між 17 и 18 ул.)
NEW YORK CITY.
Години офісові: щоденно від 8-ої рано до 8-ої вечер.

НЕ ТРАТЬТЕ НАГОДИ!

Лиш за $6.70 годинка з нового срібла, вартости $12.50 і гармонія, вартости $8.75 — лиш за $6.70.

ГАРМОНІЯ ДАРОМ. Кождому, хто замовить сю гарну годинку з нового срібла з трома ковертами і механізмом ґарантованим на 10 літ, вишлемо зовсім безплатно прекрасну гармонію.

Ся гармонія має 10 клявішів, в два ряди, 3 міхи і з найліпшого дерева. Крім гармонії і годинки, дамо ще шовкову ленту до годинки, брильок в формі ножика, нотатку з 5 перед., трубку в формі револьвера і гарне фонтенове перо. Всі ті річи в подрібній продажи вартують около $25.00, а ми висилаємо Вам їх за $6.70 сейчас по одержаню від Вас 25 цнт. марками. Решту $6.45 Ви обовязані заплатити по одержаню річий. При замовленях з Канади, належитість мусить бути надіслана в цілости з гори.

Ви напевно будете вдоволені. 40ч-

American Trade Co., 119 Nassau St., Dep. S. New York.

ПОДАЮ ДО ВІДОМА УКРАЇНСЬКОГО ЗАГАЛУ, ЩО

1) Я є українським християнським лікарем, котрий говорить по українськи;
2) Я лічу медично і хірурґічно недуги як: слабости уший, носа, горла, очий, легких, серця, жолудка, нирок, викиди шкірні, нервові слабости, гемороїди і секретні недуги мущин і болові женщин.
3) Я не є лікарем з медичної клініки або інституту, ані я не зву себе професором, які звичайно роблять бизнес через таумачів (такий титул може хто небудь уживати в Америці і він не має ніякої вартости), але з огляду на мою численну практику в многих шпиталях, я є в силі дати Вам можливо найліпшу opiку і пораду.
4) Уділюю охотно відповіди на всякі запити кождому, хто до мене зголосить ся або напише: 41-

Dr. JOHN SMITH, Jr., 304 E. 14th St., New York, N. Y.

Офісові години: від 9-ої до 1-ої в пол. і від 6-ої до 8-ої вечер. В неділї: від 9-ої до 2-ої в пол.

ПОЗІР НА ЗЛОДІЇВ! 23ч-

Можеш охоронити свій золотий годинник особлившим нововинайденим хоронителем годинників, які даємо цілком даром кождому нашому купцеви годинника або инних дорогоцінностий які продаємо по $1 на місячні сплати.

Пишіть по богатий, безплатний цінник з годинниками і иншими дорогоцінностями.

THE CREDIT WATCH & JEWELRY COMPANY,
194 East Houston Street, Dept. 32, New York, N. Y.

ПО 2 ДОЛ. МІСЯЧНО.

По 2 дол. місячно.

СПЕЦІЯЛЬНА ОФЕРТА!

1000 співних машин, які остали з сьвяточного запасу і які продавано по $50, ми тепер продаємо їх враз з 20-ма плитами по $21.50. До кождої машини даємо ґваранцію на 15 літ. Пришліть на $15 завдатку, а ми вишлемо Вам сю гарну машину. У нас є також инші машини, які продаємо на сплату по $2 місячно. Жадайте нашого безплатного каталюґа фоноґрафів і музичних інструментів. Наш склад є отворений вечерами до 10-ої год., не виключаючи неділь і сьвят. 43ч

GREATER NEW YORK PHONOGRAPH CO.,
308 GRAND STREET. D. 308 NEW YORK, N. Y.

ПО 2 ДОЛ. МІСЯЧНО.

СПЕЦІЯЛІСТА
лічить недужих мущин, женщин і дітий.

ОГЛЯДИНИ БЕЗПЛАТНІ — ДОБРА НАГОДА ДЛЯ НЕДУЖИХ У — ПОРАДА БЕЗПЛАТНА

Dr. J. C. Brown

котрий лічить уміло недуги жолудка, серця, легких, утроби, кишок, уший, носа і горла. Недуги женщин лічу без операції, також лічу ревматизм, недуги кровні і скірні мущин і женщин.

Коли терпите з причини висше згаданих недуг, або чуєте яку будь зміну на гірше у Вашім здоровлю, не віддавайтесь розпуці і не думайте, що уже більше не відзискаєте здоровля доки я Вам того не скажу, а памятайте, що уділяю поради лікарської даром. Поміг я уже богато нещасливим, котрих другі лікарі не могли вилічити і дораджували операцію одиноку дорогу до житя.

Я укінчив один з найліпших університетів в сьвіті з відзначенєм і лічивем знаменито через 36 літ найтяжші недуги і в моїм офісї находять ся найлучші прилади до розслїджуваня недуг і лічення їх. Маю знамениту X-сьвітлячу машину, котрою осьвітлюю внутренности тіла чоловіка і пізнаю через се всї вади. Маю також машину витворюючу електрику, якою вилічивем богато сильних болів голови, ревматизму і т. п. Маю також много инших машин електричних, однак не буду тут того згадувати.

Отже не оминїть тої спосібности, не занедбуйте на гірше Ваших недуг, щобисьте тяжко не захорували.

МІЙ АДРЕС: 33ч72

50 WEST 36th STREET, NEW YORK, N. Y.
недалеко 6-тої евні на другім поверсї.

Отворено від 9 рано до 8 веч. щоденно; в неділю від 10 рано до 2 попол.

ПЕТРО ЯРЕМА
РУСЬКИЙ ПОГРЕБНИК

випозьчає керичі на весіля, хрестини і всякі другі забави.

115 Ave. A., New York, N. Y.
Телефон: Orchard 2568.

ЗНАМЕНИТА ПОЗОЛОЧУВАНА ГОДИНКА З 21 КАМІНЧИКАМИ ЛИШ ЗА $6.95

Ся елеґантна ґравірована і позолочувана годинка з подвійними ковертами, звичайної величини є прихожою для робітників ЖЕЛІЗНИЧИХ і тих, що потребують доброї і певної годинки. Ґварантована на 20 літ. Зрозумійте, що се не є підроблений, але ПРЕДМЕТ ТРЕВАЛИЙ. Вам відомо, що купці цінять від $35.00 до $100.00 і більше за годинку з 21 кам. Купіть сю годинку впрост від нас. ОДНАК НЕ СПУСКАЙТЕСЬ НА НАШІ СЛОВА, А САМІ ОСУДІТЬ. Вишлемо Вам експресом ЗА ПОСЛІПЛАТОЮ $6.95 і дамо дозвіл експресови, щоби Вам віддано до оглянення заки заплатите. Коли невдоволитесь, зверніть її на наш кошт (Дамські годинки мають лиш 7 камінів).

МИ РИЗИКУЄМО — І ОПЛАЧУЄМО КОШТИ. ГУРТОВНА ПРОДАЖА ДЛЯ АҐЕНТІВ: 6 годинок висилаємо на одну адресу за ціну 5 годинок.

CHICAGO WATCH CO.,
750 Singer Bldg., State St., Chicago, Ill.

P. S. — Сю годинку не продавано НІКОЛИ ПЕРЕДТИМ в такій ціні — навіть для гуртовників і перепродавців.

ХОРІ ЛЮДИ! Чи стратили Ви терпінє яке мали з причини Вашої недуги?

Власний дім.

День за днем, тиждень з тижнем місяць за місяцем, рік за роком, занимаюсь лїченєм хорих людий. Представте собі, кілько хорих я уже вилічив, а кільком хорим украсив житє. Коли Вам житє надоїло через пробованє так званих ліків і відчуваєте, що з Вами все гірше, в такім разї сейчас зверніть ся до старого опитного спеціяліста.

Він дасть Вам даром пораду, що Вам робити, щоби спасти житє і обяснить Вам недугу. Лічу уже 20 літ з найліпшим результатом всі недуги, як: безсилє, затроєнє крови, гемороїди, біль жолудка, серця, легких, печінки, почок і т. п. Для недуг полових і нервових маю більші знані електричні апарати і X-лучі, за помочию котрих переглядаємо Ваші внутрішні органи. Не кождий доктор має ті апарати, длятого, що суть дорогі. Хемічне розслїджуванє мочи. Не відкладайте до завтра, а сейчас приходіть до звісного лікаря: 55—

Dr. L. LANDES,
140 East 22nd St., New York, N. Y.
betw. 3rd & Lexington Ave.
Приймає ся хорих в годинах: від 10-ої рано до 8-ої вечер, а в неділї від 10-ої рано до 4-ої попол.—Поради даром.

ТИСЯЧІ ДОЛЯРІВ

щоденно видають люди, щоби послухати славних співаків і музиків.

Можете чути у своїй власній хаті все те без надзвичайного кошту, на наших славних ґрамофонах, які продаємо за готівку або на сплату

ПО $1.00 МІСЯЧНО
3 МІСЯЧНА ПРОБА БЕЗПЛАТНО.

25 і 50 співів і утворів музичних даром. Письменна ґваранція на 15 літ. Пишіть до нас по наш безплатний ілюстрований катальоґ.

Royal Phonograph Co., 91 E. 4th Street, Dep. ...
11— New York, N. Y.

Нема нині щастя без него!
ФОНОҐРАФИ

НА 3 МІСЯЦІ БЕЗПЛАТНОЇ ПРОБИ, І 50 КАВАЛКІВ СЬПІВАНОК ДАРОМ. — ВИСИЛАЄМО КОЖДОМУ І ВСЮДИ.

Найприступнійші ціни, найбільший склад руських рекордів. Пиши по безплатні ілюстровані цінники і інформації еще нині до ОМЕЛЯНА ПОРАЙКА. Dep. 87.

Independent Phonograph Co., 101 Essex St., New York, N. Y.

---

20 УЖИТОЧНИХ І НАЙЛІПШОГО РОДА ПРЕЗЕНТІВ ДАРОМ

СПЕЦІЯЛЬНА ОФЕРТА НА СЕЙ ТИЖДЕНЬ. Щоби як найбільше розпрогати і розповсюднити наші 14 К Голд філд колійові годинки, то кождому хто пришле нам свою адресу з 25 цнт. почтовими марками на депозит, ВИШЛЕМО СЕЙЧАС ГАРНУ ГОДИНКУ мужеську або женську, з найбільше сдалим т. зв. колійовим верком а в додатку до годинки дамо СИХ 20 УЖИТОЧНИХ НАЙЛІПШОГО ВИРОБУ ПРЕЗЕНТІВ ЗОВСІМ ДАРОМ. Елеґантний ланцюшок з брильоном, шпильку до краватки, спинки до маншетів і ковнірців, перстень, дьорнету театральну, фонтенове перо, ножик, зеркальце, гребінець, інструмент до віддаваня чужих голосів, будильник, автоматичний револьвер на 6 вистрілів, голярські ножиці, бритву, пасок до бритви, наймурок, милярку, пензель і касетку на годинку. — Коли при одержаню пересьвідчитесь, що годинка і дарунки є такі як сказано, ЗАПЛАТІТЬ РЕШТУ $6.20 ЗА ГОДИНКУ і малі кошта пересилки презентів, які даємо даром. Инакше не потребуєте платити ані цента і ми Вам звернемо Ваш депозит. Скористайте з сеї нагоди і вишліть Ваше замовленє сейчас. (При замовленях з Канади треба висилати належитість згори). Адресуйте до нас так: 13—

UNION SUPPLY COMPANY, Dep. 1111, ST. LOUIS, MO.